

# התפתחות מערכת החינוך

עובדות ונתונים תשפ"ו

מדינת ישראל  
משרד החינוך  
המינהל לכלכלה ותקציבים



## פרק א' – התפתחות מערכת החינוך

בעשור האחרון חלו תמורות רבות במערכת החינוך, החל מיישום מגוון תוכניות החינוך, הגדלת שעות לימוד עבור תלמידים, הרחבת שירותי חינוך מיוחד, עבודה בקבוצות קטנות, חיזוק החינוך הבלתי פורמלי, סיעת שנייה בגני הילדים והרחבת הצהרונים, חיזוק החינוך הטכנולוגי, הרחבת הניהול העצמי של בתי הספר, השקעה בפרופריה לצמצום פערים, הפחתת נטל התשלומים על ההורים וכלה ברפורמות השכר וחיזוק תשתיות ידע לצד פיתוח מקצועי אשר יצרו שינויים בתנאי העבודה של המורים ושיפור בשכרם, הגדילו משמעותית את זמן העבודה וזמן הנוכחות של המורים בבית ספר. לצד אלו החלה בשנת הלימודים תשפ"ג יישום תכנית הגמישות פדגוגית ניהולית, הכנסת הגיל הרך למערכת החינוך ונחתם הסכם שכר חדש. רציפות האירועים הביטחוניים ומלחמת חרבות ברזל לאחר מגפת הקורונה, הציבו בפנינו אתגרים רבים ומורכבים בהם נאלצנו להתמודד עם מצבי אי וודאות מתמשכים אך מחייבים את המשך העשייה החינוכית ודיוקה תוך מתן קשת מענים עבור כלל הצרכים החינוכיים המשתנים מעת לעת.

בישראל קיים שיעור גבוה של צעירים מתוך כלל האוכלוסייה בישראל ונדרשים תשומות רבות ממערכת החינוך שלה. בשנת 2022, שיעור הצעירים עד גיל 24 מכלל האוכלוסייה בישראל גבוה בפרק ניכר לעומת ה-OECD (43.1% לעומת 29.7% בממוצע ה-OECD). מתוך כל המדינות החברות בארגון, ישראל ממוקמת במקום הגבוה ביותר, לפני שיעור הצעירים במקסיקו (41.9%), בקולומביה (38.8%), בטורקיה (37.4%) ובקוסטה ריקה (36.3%). נתון זה כולל גם את גילאי 0-3 כפוטנציאל לשינוי מספר התלמידים העתידי במערכות החינוך.

הנתונים בפרק זה מתייחסים לכלל מערכת החינוך, החל מגן הילדים ועד לסוף בית הספר העל-יסודי, וכן לתלמידים בחינוך העל-תיכוני, באוניברסיטאות ובמכללות. רוב נתוני החינוך הערבי בפרק כוללים גם את המגזר הדרוזי והבדואי (אלא אם צוין אחרת). רוב הנתונים בפרק אינם כוללים תלמידים הלומדים במסגרות אחרות - ישיבות קטנות, בתי ספר לחניכים, בתי ספר תעשייתיים ומעונות חסות (אלא אם צוין אחרת). הנתונים לגבי גני ילדים נכונים לחודש ינואר. בסוף שנת תשפ"ה עמד מספר התלמידים בגני הילדים על כ- 538 אלף.

הפרק מציג נתונים סטטיסטיים עיקריים על מערכת החינוך ומספק מידע על ההתפתחויות שחלו בה לאורך השנים. הוא כולל שישה חלקים:

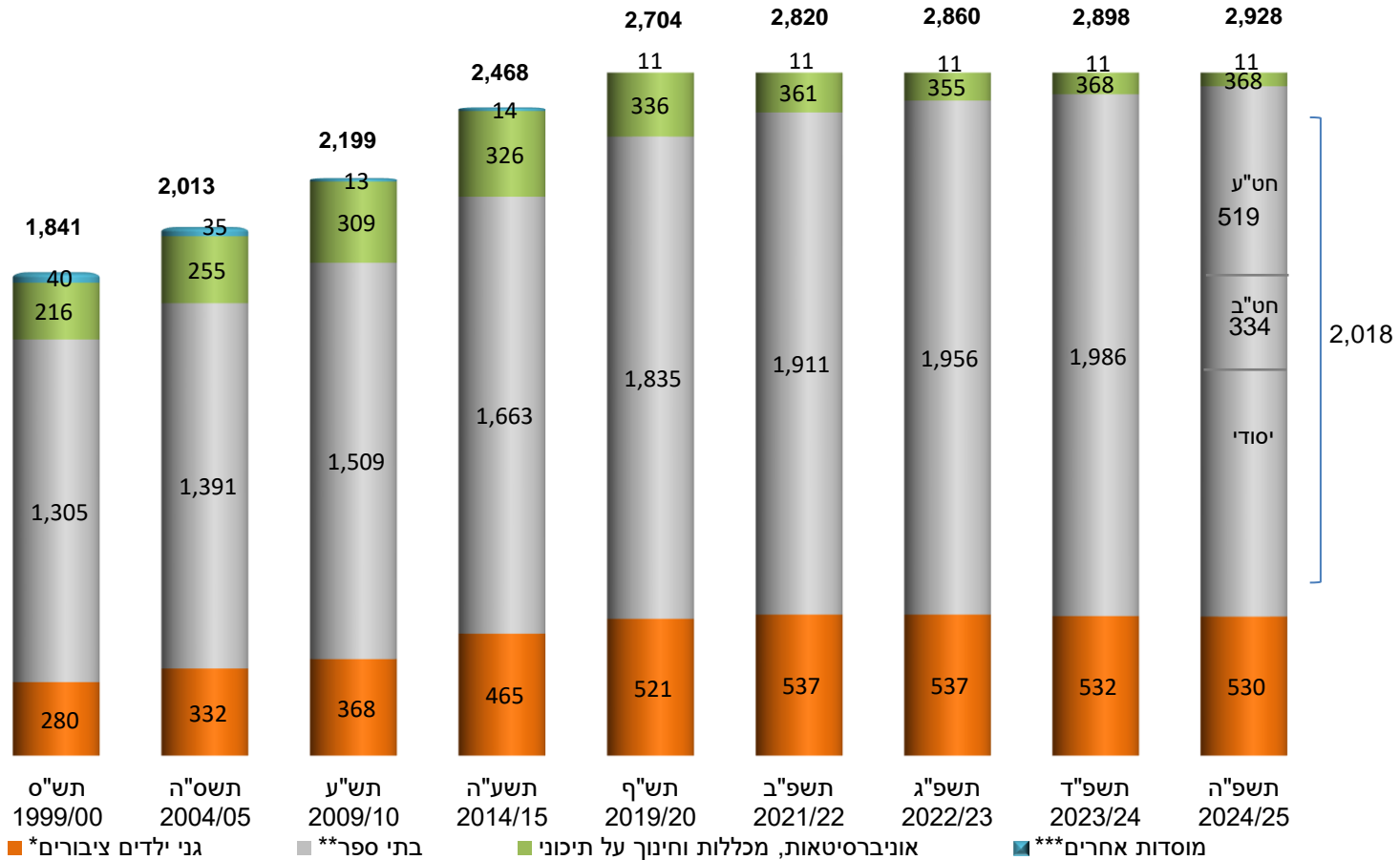
- החלק הראשון מתייחס לתלמידים ומציג סטטיסטיקה ומגמות משלב החינוך הקדם-יסודי ועד לשלב החינוך העל-יסודי, לרבות נתוני תלמידים, וזאת לפי משתנים שונים כגון סוג פיקוח, מגזר ומגדר.
- החלק השני מציג נתונים על נבחנים וזכאים לבגרות לפי מגזר ומגדר.
- החלק השלישי מתייחס לשיעורי למידה ונשירה במערכת החינוך.
- החלק הרביעי מציג את נתוני ההשכלה הגבוהה.
- החלק החמישי מציג נתונים אודות עובדי ההוראה במערכת החינוך בישראל באמצעות מבחר מדדים כגון: גיל, השכלה, מגדר ומגזר.
- החלק השישי מציג מדדי התפתחות של מערכת החינוך לאורך השנים כגון: ממוצע שעות לתלמיד וכיתה לפי שלבי החינוך השונים.

## מגמות עיקריות:

- בין שנות הלימודים תש"ע לתשפ"ה, מס' התלמידים גדל לאורך השנים בכל המגזרים ובכל שלבי החינוך, כאשר החינוך העברי גדל ב-58% והחינוך הערבי בכ-72%.
- בחינוך העברי, קצב הגידול של תלמידי החינוך החרדי הוא הגבוה ביותר ומהווים בשנת תשפ"ד למעלה מרבע (28%) מסך התלמידים.
- בשנים תש"ע עד תשפ"ה, מספר תלמידי החינוך המיוחד גדל בקצב גבוה יותר (131%) מקצב הגידול (36%) בקרב כלל התלמידים, בין היתר, בשל רפורמות החינוך המיוחד, יישום מדיניות ומודעות גבוהה לנושא.
- בעשור האחרון, מספר התלמידים בכיתות מיוחדות במוסדות חינוך מיוחד עלה ב-72.8% לעומת עליה של 75.5% בקרב תלמידי כיתות חינוך מיוחד במוסדות רגילים.
- שיעור התלמידים במסגרת יום חינוך ארוך בחינוך העברי ובחינוך הערבי יציב לאורך השנים.
- כ - 354 אלף תלמידים בגנ"י וביסודי נהנו מיוח"א, כאשר במגזר הדרוזי והצ'רקסי כלל בתי הספר פועלים במסגרות אלו.
- נמשכת מגמת העלייה בשיעור הזכאים לתעודת בגרות מתוך הלומדים בכיתה י"ב בקרב כלל המגזרים, מ-65.5% בתשע"ד ועד ל-76.6% בתשפ"ד.
- משנת 2000 אוכלוסיית ישראל גדלה בכ-58%. מספר מקבלי תואר ראשון באוניברסיטאות גדל בכ-39.4% ומספר מקבלי תואר ראשון יחד עם בוגרי המכללות האקדמיות גדל בכ-94.8%.
- בעשור האחרון חלה עלייה במספר התלמידים במוסדות להכשרת עובדי הוראה.
- בעשור האחרון חלה עלייה בשיעור המורים בעלי תואר אקדמי המועסקים בחינוך הרשמי.
- בשנים האחרונות חלה עלייה בממוצע שעות הוראה לתלמיד ולכיתה. בין השנים תשע"ח – תש"ף חלה ירידה בשלבי חינוך יסודי בשל קיצוץ בשעות תמריץ והפחתת שעות פיצול לכיתות א'–ב' אך משנת תשפ"א נרשמת עליה בשל ותוספת השעות בגין מגפת הקורונה ולאחריה יישום התכנית לגמישות פדגוגית ניהולית.
- נמשכת מגמת צמצום מספר התלמידים לכיתה בכל שלבי החינוך, מלבד חטיבת הביניים.

# 1. התלמידים במערכת החינוך

התלמידים במערכת החינוך לפי שלב חינוך, מהחינוך הקדם-יסודי ועד לחינוך הגבוה (באלפים)



\* נתוני גני ילדים נכונים לחודשי ינואר, בסוף שנת 2025 מספר הילדים היה כ- 537,000 תלמידים.

\*\* תלמודי תורה נכללים בחינוך היסודי

\*\*\* מוסדות אחרים - כוללים מסגרות של משרד העבודה והרווחה ומשרד הדתות (לשעבר). החל משנת תשס"ט (2008/09) - רק תלמידים בבתי ספר לחניכים תחת השגחת משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה, כאשר הנתונים האחרונים אודותם ואודות החינוך על תיכוני ומעלה מתייחסים לשנת תשפ"ג ואינם כוללים בשל שינוי מתודי בלמ"ס כ- 7000 סטודנטים ללימודי תעודה.

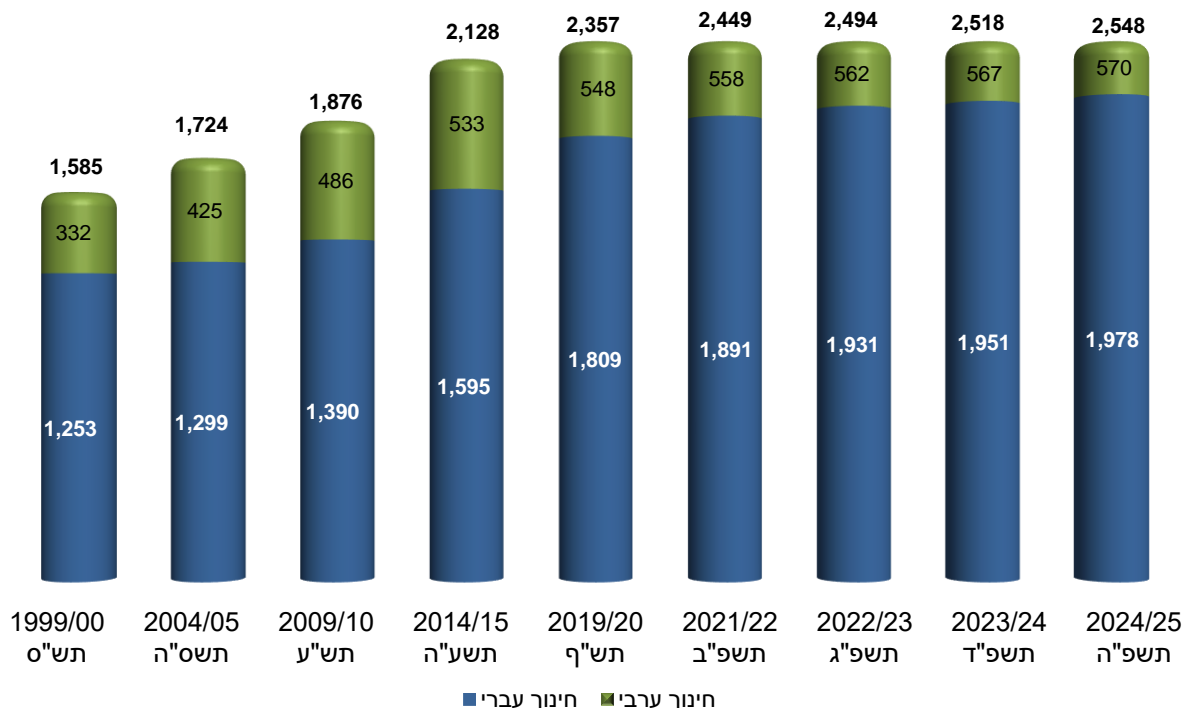
הערה: לאורך המסמך בשל עיגולי ספרות, ייתכנו הבדלים ברמת הסכימה הכוללת

**מקור הנתונים:** משרד החינוך, למ"ס

בשנת הלימודים תשפ"ה 2024/25 עמד מספר התלמידים במערכת החינוך, מגני הילדים ועד לאוניברסיטאות, על כ- 2,928,000 תלמידים - גידול של 1.087 מיליון תלמידים משנת תש"ס. בחינוך הגבוה (אוניברסיטאות, מכללות וחינוך על-תיכוני) ניכר גידול משמעותי של 124,000 תלמידים (48%) בשנים אלו. סך כל התלמידים במערכת החינוך לאחר הקמת המדינה עמד על 140,000, בשנת תשפ"ד, מספר התלמידים במערכת החינוך גדול יותר מפי 20.

בין תש"ס לתשפ"ה, גדל מספר התלמידים בגני ילדים ובבתי ספר בכ-61% כאשר רפורמת טרכטנברג היא הסיבה העיקרית לגידול המשמעותי במספר התלמידים בגני ילדים החל משנת תשע"ג. משנת תשע"ה מספר הסטודנטים בחינוך הגבוה גדל ב-11.8% לצד גידול גבוה יותר במספר התלמידים בבתי ספר (21%) ובגני ילדים (14%).

**מספר התלמידים (באלפים) בחינוך העברי ובחינוך הערבי - בתי ספר וגני ילדים\***



\* נתוני גני ילדים נכונים לחודשי ינואר

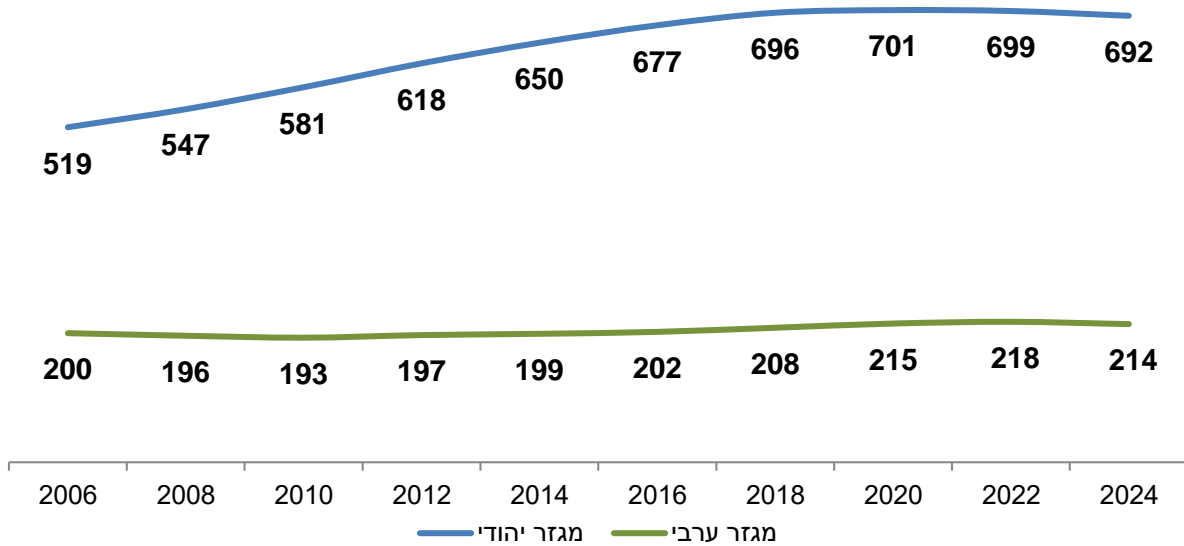
**מקור הנתונים:** משרד החינוך

כ-78% מאוכלוסיית התלמידים הכוללת בשנת הלימודים תשפ"ה - 2024/25 לומדים בחינוך העברי וכ-22% בחינוך הערבי. נתוני התלמידים בחינוך הערבי כוללים את התלמידים במגזר הערבי, הדרוזי, הבדואי והצ'רקסי. בשנים תש"ס עד תשפ"ה גדל החינוך העברי ב-58% והחינוך הערבי בכ-72%. בפילוח לפי תקופות, אחוז הגידול במספר התלמידים בחינוך העברי ובחינוך הערבי הינו כדלקמן:

אחוז הגידול בתקופה					
תש"ס - תשפ"ה	תש"ה - תש"ף	תש"ע - תשע"ה	תש"ה - תש"ף	תש"ס - תשפ"ה	
3.7%	7.0%	14.8%	13.5%	9.3%	חינוך עברי
28.0%	14.5%	9.6%	2.7%	4.1%	חינוך ערבי

משנת תש"ס קיימת בחינוך העברי עלייה בקצב גידול מספר התלמידים, ואילו בחינוך הערבי קיימת ירידה. בעבר, קצב הגידול היה גבוה יותר בחינוך הערבי בהשוואה לחינוך העברי, אולם משנת תש"ע המגמה התהפכה ועד תשפ"ה קצב הגידול בחינוך הערבי היה גבוה יותר לצד התמתנות בשנים האחרונות.

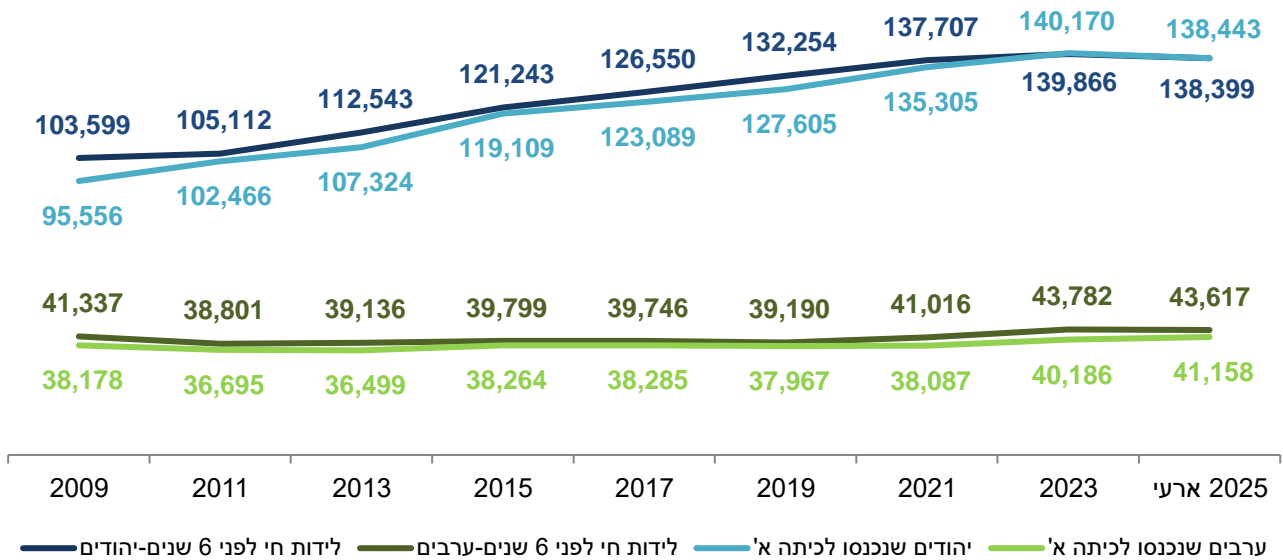
**מספר ילדים בני 0-4 לפי מגזר בשנים 2006-2024 (אלפים)**



**מקור הנתונים: הלמ"ס**

בשנים 2006-2024 עלה מספר הילדים בני 0-4 במגזר היהודי מ – 519 אלף ילדים לכ – 692 אלף ילדים (עלייה של כ-33%) לעומת זאת, מספר הילדים בני 0-4 במגזר הערבי עלה רק ב-7% (כ-14,000 ילדים). עד שנת 2009 נרשמה ירידה של כ-4% אולם לאחריה ועד שנת 2022 נרשמה עלייה של כ-13% שנעצרה בשנת 2023 ככל הנראה בשל הקורונה ומלחמת חרבות ברזל. בתקופה הנבדקת גדל הפער במספר הילדים בין שני המגזרים ב-159,000 תלמידים.

## כניסות לכיתה א' ומספר לידות חי 6 שנים קודם לכן



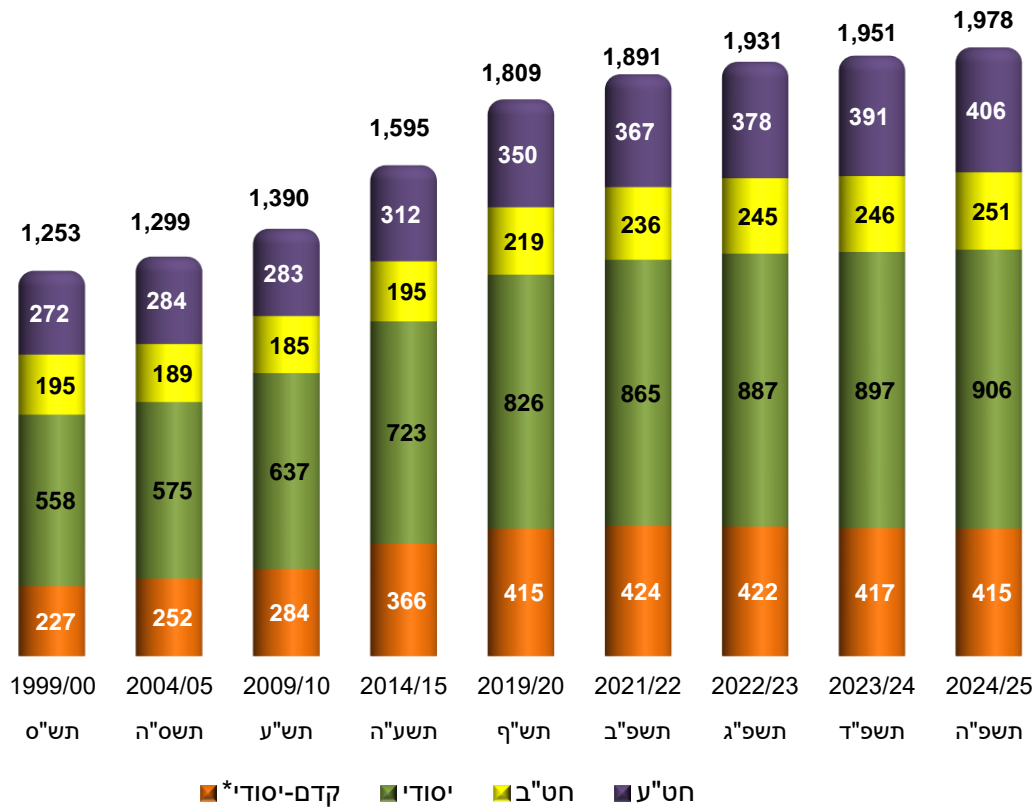
### מקור הנתונים: משרד החינוך, הלמ"ס

מהגרף אנו למדים כי המגמה במספר הכניסות לכיתה א' דומה לזו של לידות חי 6 שנים קודם לכן, אולם מספר הכניסות לכיתה א' בדר"כ נמוך יותר מאשר מספר הילדים שנולדו. הסיבות העיקריות לפערים בין כניסות לכיתה א' ומספר לידות מקומיות הינן, ילדים בגיל 6 הלומדים בגני ילדים, פטירה ונתוני הגירה.

בין השנים 2009 ל-2025 במגזר היהודי, מספר התלמידים הנכנסים לכיתה א' גדל ב-45% ומספר הלידות גדל בכ - 34%. במקביל, במגזר הערבי באותה תקופה נרשמה עלייה קטנה יותר של 5.5% במספר הלידות ועלייה של 7.8% במספר התלמידים שנכנסו לכיתה א'.

מניתוח המגמות במספר הילדים בני 0-4, במגזר היהודי, קיימת ירידה רציפה בקצב הגידול החל משנת 2012, גם במגזר הערבי, משנת 2013 קיימת ירידה בקצב הגידול עד שנת 2024 למעט עלייה קלה בשנים 2019-2020 בהן קצב הגידול חזר לעלות, כך בהינתן המצב הקיים, הירידה במספר תלמידי כיתה א' צפויה להימשך.

מספר התלמידים בבתי הספר ובגני הילדים\* בחינוך העברי (באלפים)



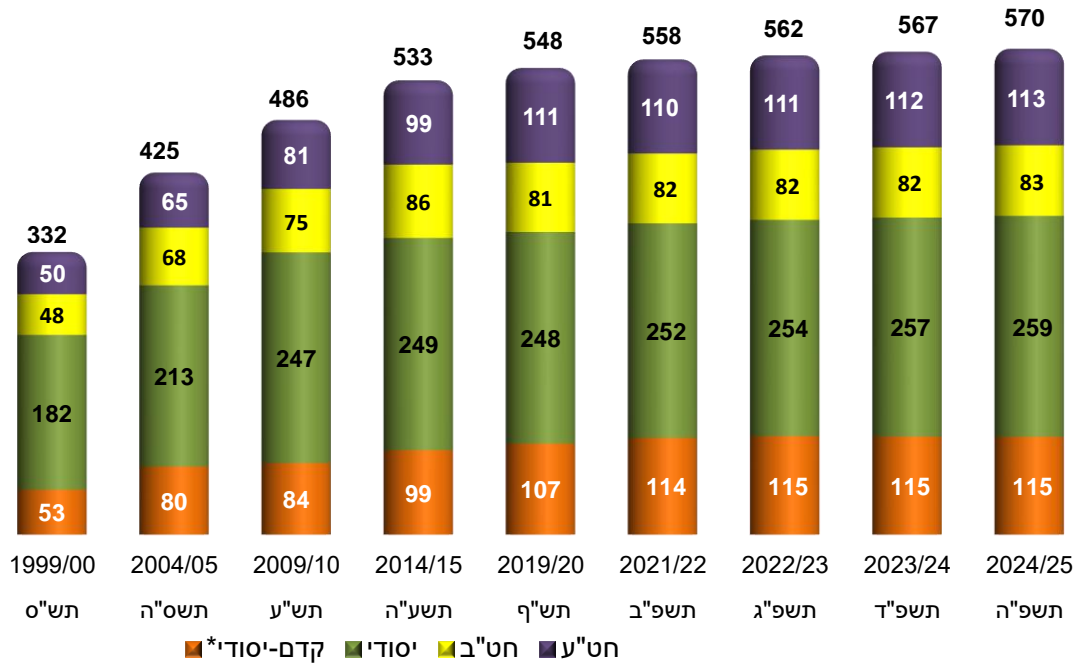
\* נתוני גני ילדים נכונים לחודשי ינואר

מקור הנתונים: משרד החינוך

בשנת תשפ"ה-2024/25 לומדים במערכת החינוך 1.978 מיליון תלמידים במגזר היהודי לעומת 1.25 מיליון תלמידים בשנת תש"ס 1999/00.

בשנים תש"ס עד תשפ"ה גדל מספר התלמידים בחינוך היסודי ב- 62.3%. בחטיבת הביניים כ - 28.6% גידול במספר התלמידים ובחטיבה העליונה קיימת עלייה של 49.0% במספרם. בשנת תשע"ב עמד שיעור כלל הילדים בגנים הציבוריים על כ - 82% מסך כל בני שכבת הגיל. בעקבות יישום ועדת טרכטנברג, משנת תשע"ג, חלה עלייה בשיעור השתתפות הילדים בגנים. בחינוך העברי בשנת תשפ"ה מהווים התלמידים כ - 95.5% מכלל התושבים בגילאי 3-5.

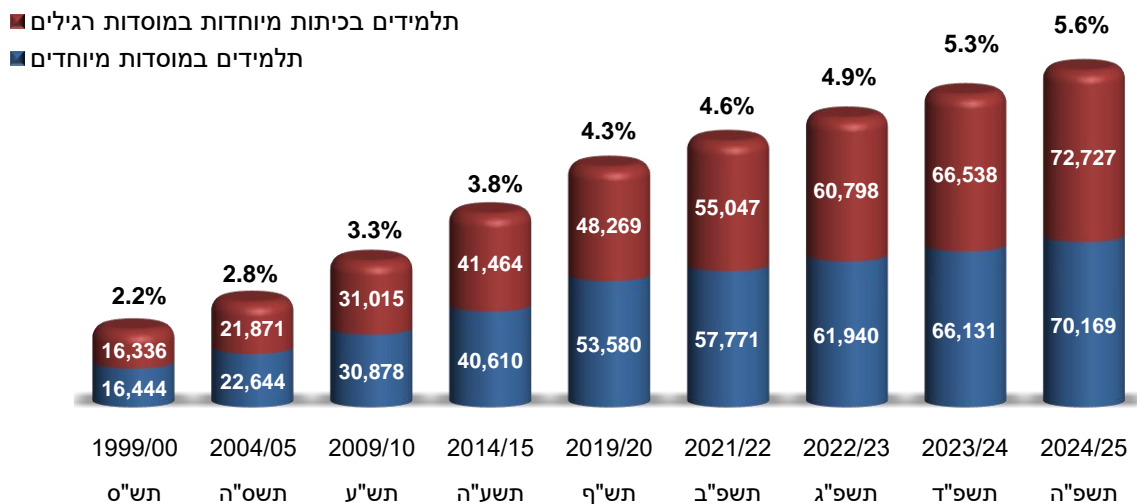
### מספר התלמידים בבתי הספר ובגני הילדים\* בחינוך הערבי (באלפים)



\* נתוני גני ילדים נכונים לחודשי ינואר  
מקור הנתונים: משרד החינוך

מספר התלמידים בשנת תשפ"ה עמד על 570,000 לעומת 332,000 בשנת תש"ס. בשנים הללו גדל מספר התלמידים בחינוך היסודי ב-42.7%, בחטיבת הביניים ב-73.2% ובחטיבה העליונה ב-128.9%. לאחר יישום ועדת טרכטנברג בשנת תשע"ג, עלה שיעור השתתפות הילדים בגנים הציבוריים (74%) עד לשנת תשפ"ה (90%) ב-16% בלבד, כיוון שברוב יישובי המגזר המסגרות הציבוריות עבור ילדים בגנים כבר היו מסובסדות.

### תלמידי החינוך המיוחד לפי סוג מוסד\*

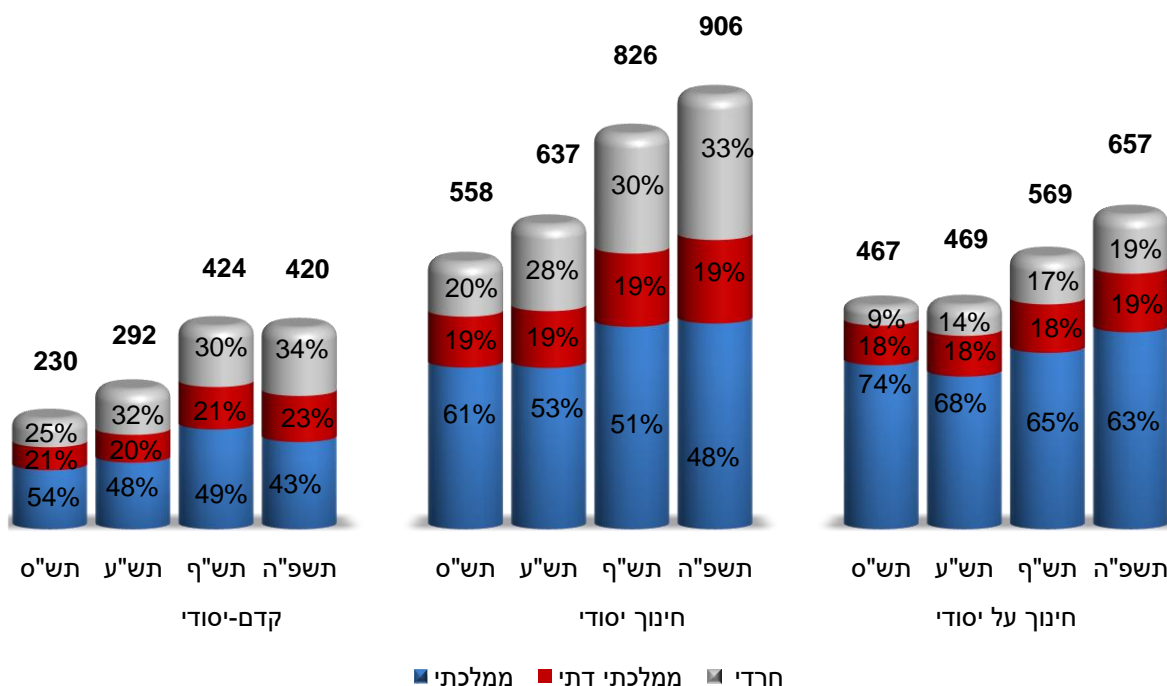


\* לא נכללו תלמידי חינוך מיוחד הלומדים בכיתות רגילות במוסדות רגילים.  
מקור הנתונים: משרד החינוך

הגרף מציג הפרדה בין תלמידים בכיתות החינוך המיוחד במוסדות רגילים לבין תלמידים במוסדות לחינוך מיוחד. ניתן לראות, כי מספר התלמידים הלומדים בשני סוגי מוסדות הלימוד, דומה. הנתונים כוללים את תלמידי החינוך המיוחד בכל שלבי החינוך, מגני ילדים ועד לחטיבה העליונה. בראש כל עמודה מוצג שיעור תלמידי החינוך המיוחד מכלל התלמידים בשנתון. שיעור התלמידים בחינוך המיוחד מתוך כלל התלמידים גדל מ-2.2% בשנת תש"ס - 1999/00 ל-5.6% בשנת תשפ"ה - 2024/25.

גידול זה ניתן להסבר בהגברת המודעות לחינוך המיוחד. באותה תקופה גדל מספר התלמידים בחינוך המיוחד למעלה מפי שלוש (מ-33,000 לכ-143,000 תלמידים) לאורך השנים. כחצי מהתלמידים למדו במוסדות מיוחדים וכחצי בכיתות מיוחדות במוסדות רגילים, כאשר בשנים האחרונות, יש גידול קל במספר התלמידים לטובת מוסדות החינוך המיוחד. בעשור האחרון, מספר התלמידים בכיתות מיוחדות במוסדות חינוך מיוחד עלה ב-72.8% לעומת עליה של 75.5% בקרב תלמידי כיתות חינוך מיוחד במוסדות רגילים.

### התפלגות תלמידי החינוך העברי בכל שלבי החינוך, לפי פיקוח\* (אלפים, אחוזים)

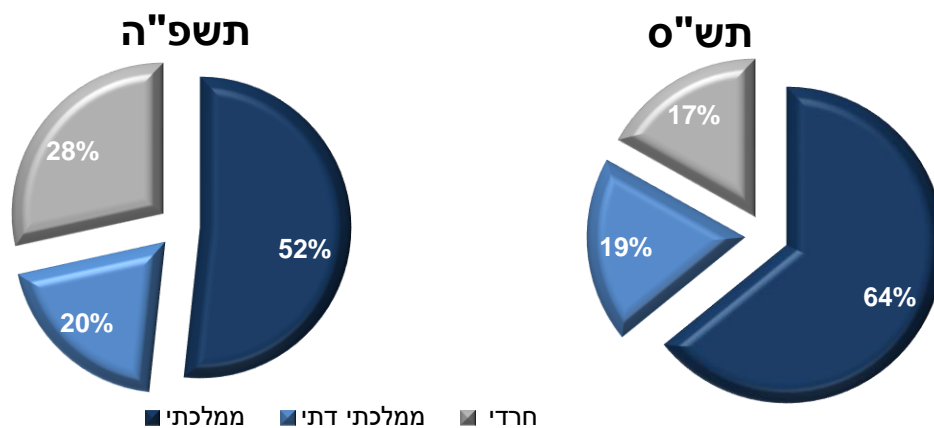


\* בראש כל עמודה מוצג סך התלמידים בחינוך העברי

\*\* במקבץ ה'קדם יסודי' נכללו נתוני גני הנכונים לסוף שנה

מקור הנתונים: משרד החינוך

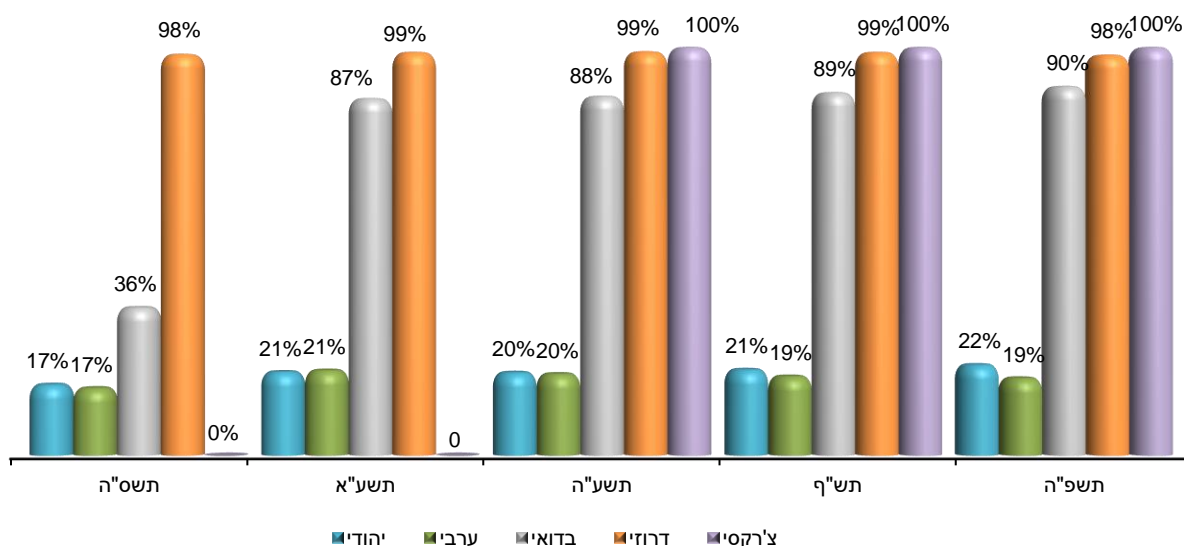
בכלל מערכת החינוך העברי, חל גידול של 11.3% בשנים תש"ס עד תש"ע, ושל כ- 42% בשנים תש"ע עד תשפ"ה, כאשר סך כל הגידול עומד על 58%.



פלח החינוך הממלכתי כשיעור מסך כל התלמידים הולך ויורד, החינוך הממלכתי דתי הנו קבוע והחינוך החרדי הולך וגדל. מנגד, מספר התלמידים באותה תקופה גדל בכל שלבי החינוך והפיקוח. כאשר בשנת תשפ"ה החינוך הממלכתי היווה למעלה ממחצית סך כל התלמידים.

בין השנים תש"ס לתש"ע, ירד מעט מספר התלמידים בחינוך הממלכתי ואילו בחינוך הממלכתי דתי ובחינוך החרדי הוא גדל בשיעור של כ- 10% ו- 59% בהתאמה. עם זאת, עיקר הגידול בחינוך הממלכתי התרחש בעשור האחרון כך שבשנים תש"ס עד תשפ"ה גדל מספר התלמידים בחינוך הממלכתי בכ- 27%, בחינוך הממלכתי דתי בכ- 66% ובחינוך החרדי בכ- 166% ומהווים בכך למעלה מרבע מסך תלמידי החינוך העברי.

#### תלמידים במסגרת יום חינוך ארוך בחינוך היסודי לפי מגזר (אחוזים)

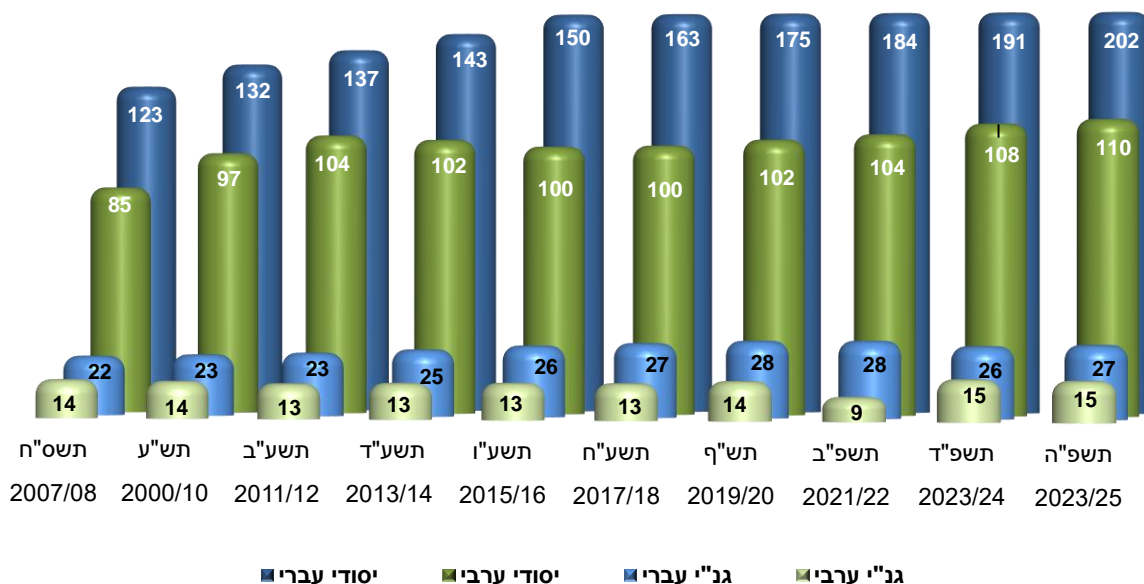


#### מקור הנתונים: משרד החינוך

לאורך השנים עומד שיעור התלמידים במסגרת יום חינוך ארוך במגזר הדרוזי נושק ל- 100%. במגזר הבדואי, שיעור התלמידים עלה עד לכ- 90% משנת תשס"ה ונשמר עד לשנת תשפ"ה. משנת הלימודים תשע"ג יום חינוך

ארוך מופעל באופן מלא גם בבתי הספר הצ'רקסים. במגזרים היהודי והערבי שיעור התלמידים במסגרת יום חינוך ארוך דומה לאורך השנים ומהווה כ- 22% ו- 19% בהתאמה, בשנת תשפ"ה.

### תלמידים ביום חינוך ארוך בגני הילדים ובחינוך היסודי (אלפים)



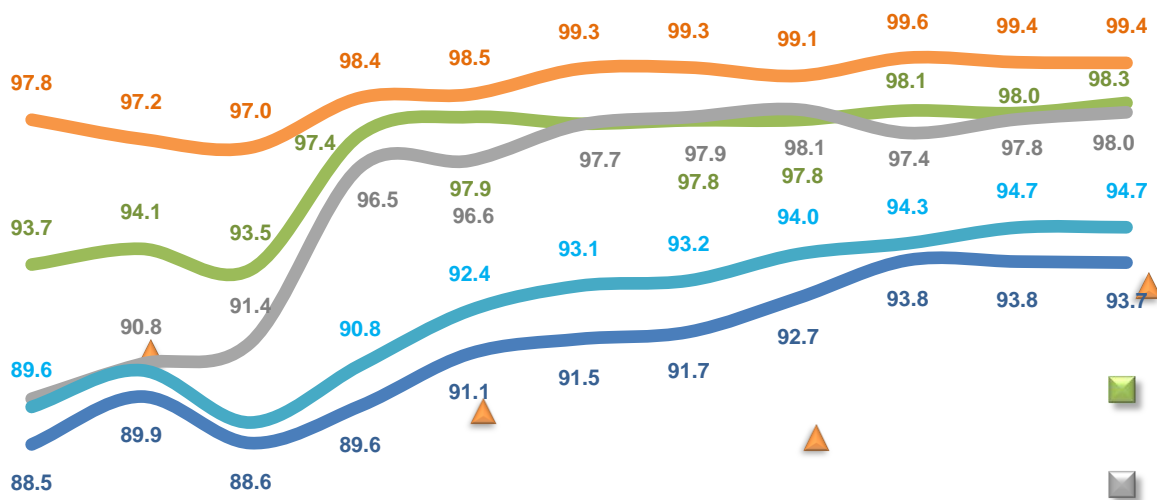
### מקור הנתונים: משרד החינוך

במסגרת יום חינוך ארוך, מספר התלמידים בחינוך העברי ובחינוך הערבי עלה לאורך השנים. בשנת תשפ"ה (2024/25) מספר התלמידים שלמדו במסגרת יום חינוך ארוך ביסודי בחינוך העברי הוא כ- 202,000 ובחינוך הערבי כ-108,000 תלמידים. באותה שנה, מספר התלמידים שלמדו במסגרת יום חינוך ארוך בגני ילדים בחינוך העברי הוא כ-27,000. בחינוך הערבי, היקף התלמידים המשתתפים בגני יו"א היו 15,000 תלמידים לאחר שהמסגרות חזרו לפעילות סדירה בהיקף מלא בתום הקורונה ומלחמת חרבות ברזל.

מסגרות יום חינוך ארוך כוללות יו"א מלא, יו"א קרן קרב מלא, יו"א ללא כיתות ז'ט' וחינוך מיוחד, החינוך הערבי כולל את החינוך הדרוזי, בדואי וצ'רקסי.

## 2. ניגשים זכאים לתעודת בגרות

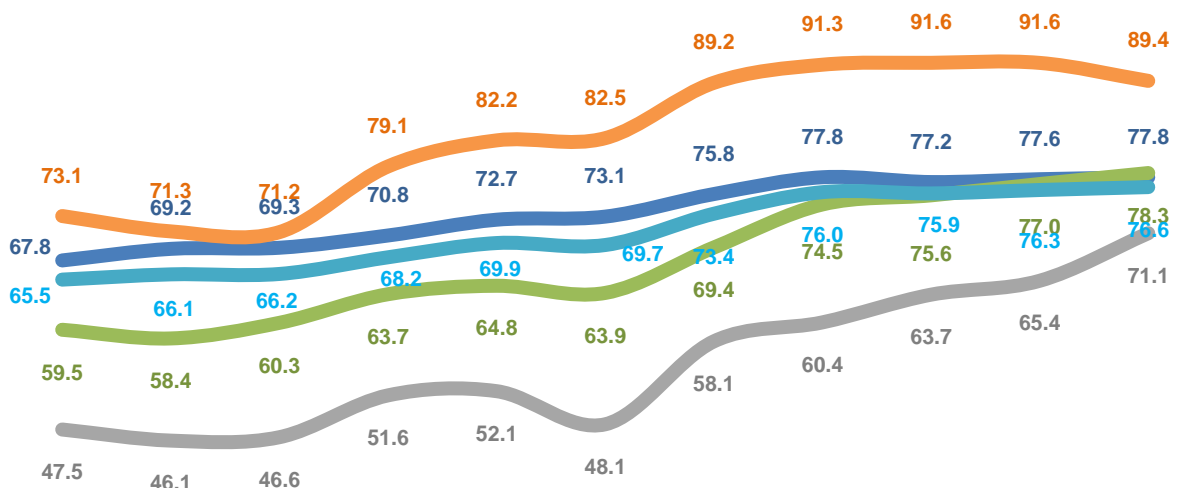
אחוז הניגשים למבחני בגרות מתוך הלומדים בכיתה י"ב\*



תשע"ד 2013/14 תשע"ה 2014/15 תשע"ו 2015/16 תשע"ז 2016/17 תשע"ח 2017/18 תשע"ט 2018/19 תש"ף 2019/20 תשפ"א 2020/21 תשפ"ב 2021/22 תשפ"ג 2022/23 תשפ"ד 2023/24

חינוך עברי\*\* חינוך ערבי\*\*\* חינוך דרוזי\* בדואים בנגב ממוצע ארצי

אחוז הזכאים לתעודת בגרות מתוך הלומדים בכיתה י"ב\*



תשע"ד 2013/14 תשע"ה 2014/15 תשע"ו 2015/16 תשע"ז 2016/17 תשע"ח 2017/18 תשע"ט 2018/19 תש"ף 2019/20 תשפ"א 2020/21 תשפ"ב 2021/22 תשפ"ג 2022/23 תשפ"ד 2023/24

חינוך עברי\*\* חינוך ערבי\*\*\* חינוך דרוזי\* בדואים בנגב ממוצע ארצי

\* מוסדות מגישים לבגרות, הזכאים כוללים את נבחני הקיץ, נבחני מועד ב' החל מ-2001 ונבחני משנה במועד החורף העוקב החל משנת 2002. בעת הוצאת הנתונים טרם שוקללו נתוני בגרות קיץ ולפיכך אין נתונים עבור תשפ"ה.

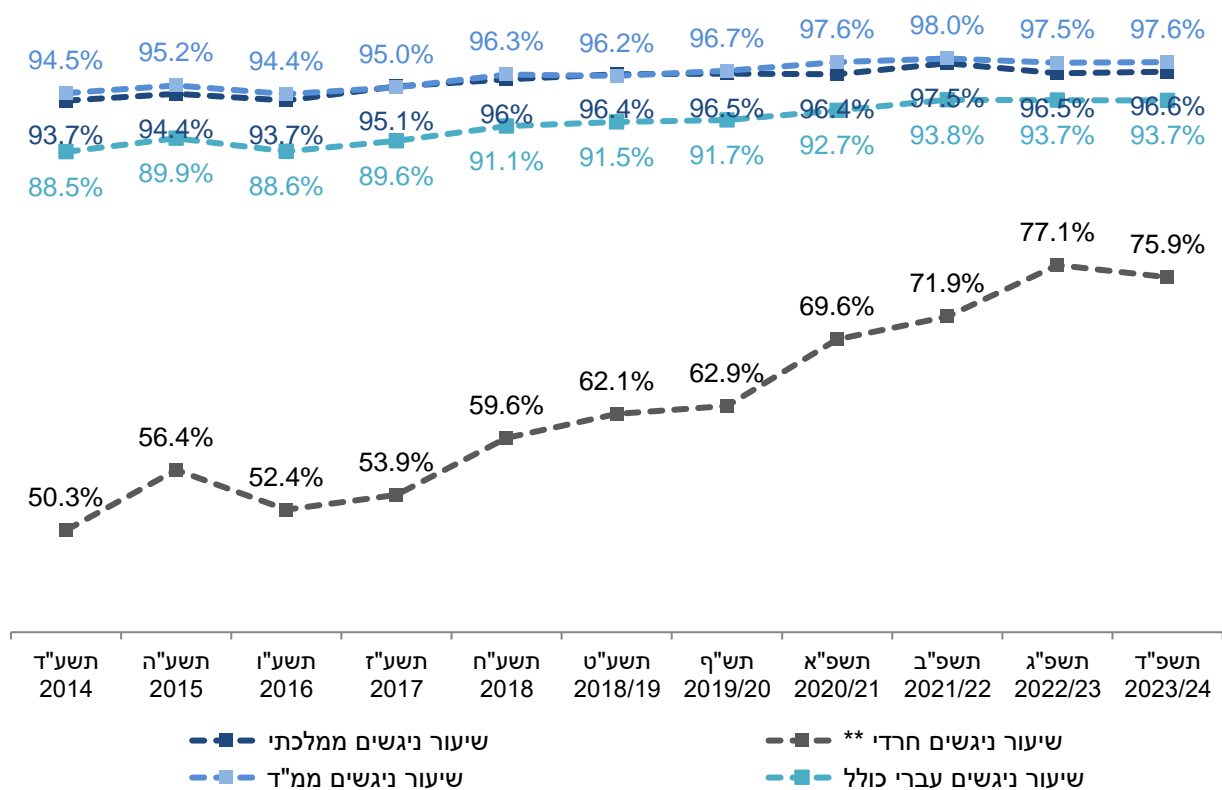
\*\* החינוך העברי כולל פיקוח חרדי, בשנת תשפ"ד היו 14,388 חרדים הלומדים בכיתה י"ב במוסדות מגישים לבגרות.

\*\*\* חישוב אחוז הזכאים מהלומדים בכיתה י"ב בחינוך דוברי הערבית לא כולל את מזרח ירושלים אך הם נכללים בחישוב הממוצע הארצי. בשנת תשפ"ד, 1,686 תלמידים בכיתה י"ב ניגשו לבחינות הבגרות במוסדות מגישים לבגרות, תושבי מזרח ירושלים.

מקור הנתונים: משרד החינוך

בשנת תשפ"ד, קרוב ל – 95% מהלומדים ניגשו להיבחן בתעודת בגרות. שיעור הניגשים לבגרות מתוך הלומדים בי"ב מציג עליה כ - 5% במהלך השנים תשע"ד – תשפ"ד. בשנת תשפ"ד - 2023/24, 76.6% מהלומדים בי"ב היו זכאים לתעודת בגרות כאשר שיעור הזכאים היה גבוה במיוחד במגזר הדרוזי – 89.4% ובמגזר היהודי – 77.8%. בנוסף, כ-78.3% מהלומדים בכיתה י"ב, במגזר הערבי היו זכאים לתעודת בגרות וכ – 71.1% מקרב הנוער הבדואי. משנת תשע"ד קיימת עלייה משמעותית בזכאים במגזר הערבי מ – 59.5% ל – 78.3% כאשר השיפור בממוצע הארצי עלה מ – 65.5% ל – 76.6%. במגזר הבדואי שבנגב נרשמה עלייה ב – 23.6% לאורך השנים.

### שיעור הניגשים\* לתעודת בגרות מתוך הלומדים בי"ב בחינוך העברי לפי פיקוח

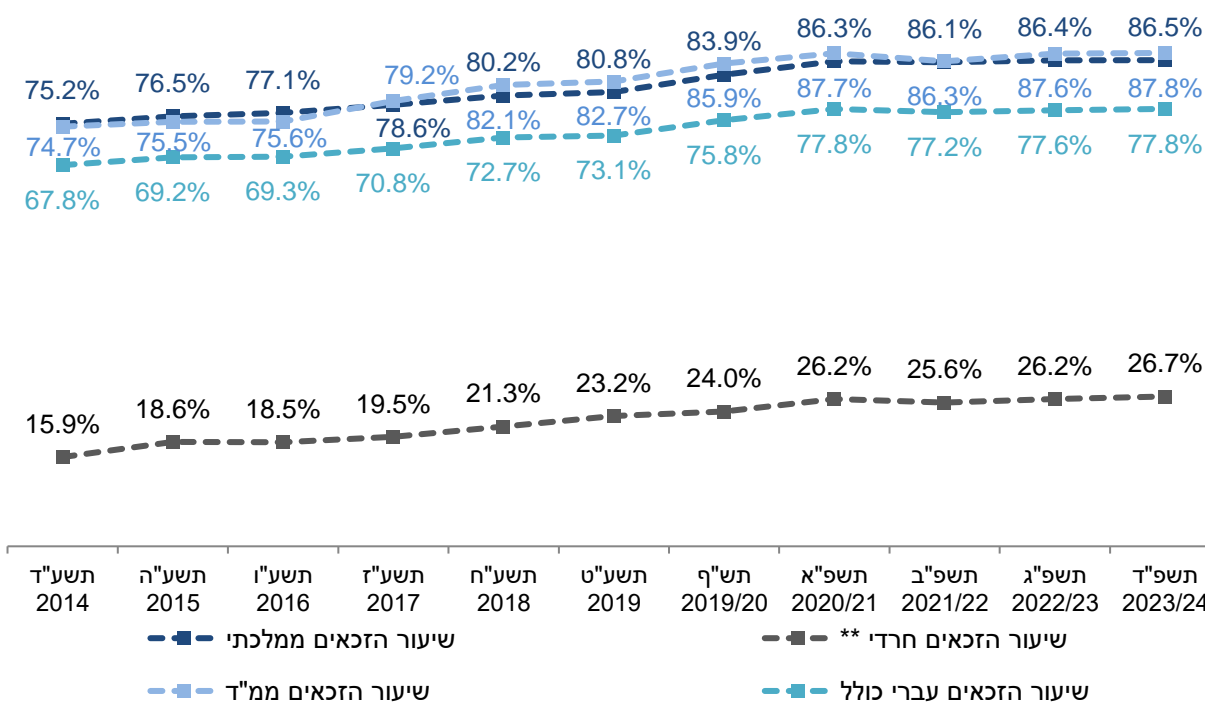


\* בעת הוצאת הנתונים טרם שוקללו נתוני בגרות קיץ ולפיכך אין נתונים עבור שנת תשפ"ה. הזכאים כוללים את נבחני הקיץ, נבחני מועד ב' החל מ-2001 ונבחני משנה במועד החורף העוקב החל משנת 2002.

\*\* כולל 14,388 הלומדים בי"ב ב - 288 מוסדות מגישים לבגרות ואינו כולל 10,155 לומדים בי"ב שלמדו ב - 289 בתי ספר שאינם מגישים לבגרות, במוסדות בפיקוח החרדי בשנת הלימודים תשפ"ד.

שיעור הניגשים לבחינות הבגרות מתוך הלומדים בכיתה י"ב בחינוך הממלכתי עלה מ - 93.7% בשנת תשע"ד ל - 96.6% בשנת תשפ"ד. שיעור זה בממ"ד עלה מ - 94.5% בשנת תשע"ד ל - 97.6% בשנת תשפ"ד. בקרב הפיקוח החרדי, 75.9% מכלל התלמידים ניגשו לבחינות הבגרות בשנת תשפ"ד, עליה של 25.6% לעומת הניגשים בשנת תשע"ד.

## שיעור הזכאים\* לתעודת בגרות מתוך הלומדים בי"ב בחינוך העברי לפי פיקוח

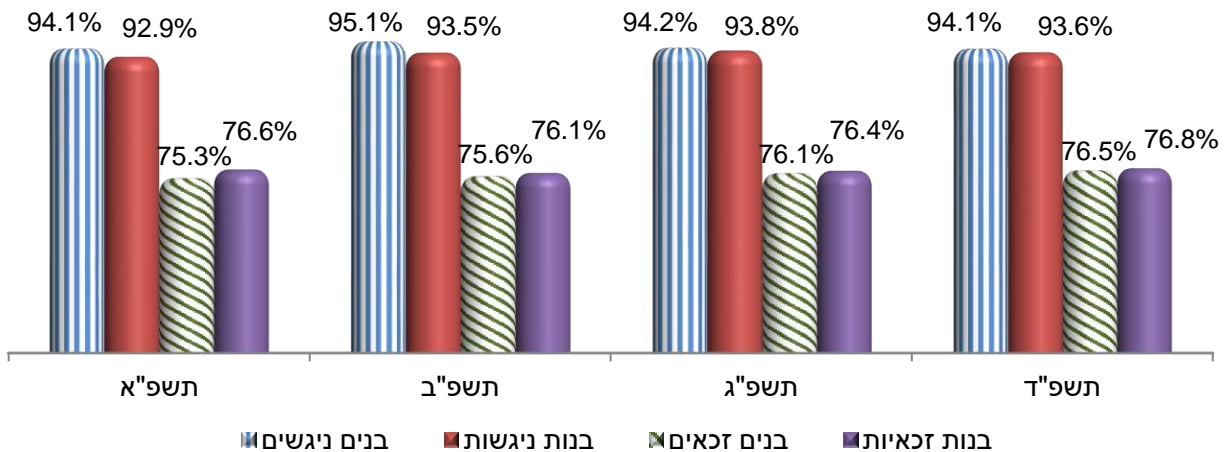


\* בעת הוצאת הנתונים טרם שוקללו נתוני בגרות קיץ ולפיכך אין נתונים עבור שנת תשפ"ה. הזכאים כוללים את נבחני הקיץ, נבחני מועד ב' החל מ-2001 ונבחני משנה במועד החורף העוקב החל משנת 2002.

\*\* כולל 14,388 הלומדים בי"ב ב- 288 מוסדות מגישים לבגרות ואינו כולל 10,155 לומדים בי"ב שלמדו ב- 289 בתי ספר שאינם מגישים לבגרות, במוסדות בפיקוח החרדי בשנת הלימודים תשפ"ד.

שיעור הזכאים מתוך הלומדים בכתה י"ב בפיקוח הממלכתי עלה מ- 75.2% בשנת תשע"ד ל- 86.5% בשנת תשפ"ד. שיעור זה בפיקוח הממ"ד עלה מ- 74.7% בשנת תשע"ד ל- 87.8% בשנת תשפ"ד. בקרב תלמידי הפיקוח החרדי, בעשור האחרון, חלה עליה קרוב ל- 11% בשיעורי הזכאות מכלל הניגשים וזאת למרות הגידול בשיעור הניגשים להבחן.

### הניגשים והזכאים לבגרות מסך הלומדים בחלוקה לפי מגדר



מגדר	שנת לימודים	מספר הלומדים	מספר הניגשים	אחוז הניגשים מלומדים	מספר הזכאים	אחוז הזכאים מלומדים
בנים	תשע"ד	47,049	42,174	89.6%	29,065	61.8%
	תשע"ה	50,295	45,534	90.5%	31,086	61.8%
	תשע"ו	51,716	46,181	89.3%	32,415	62.7%
	תשע"ז	52,145	48,047	92.1%	33,922	65.1%
	תשע"ח	54,155	50,764	93.7%	36,620	67.6%
	תשע"ט	53,560	50,093	93.5%	35,977	67.2%
	תש"ף	54,508	51,182	93.9%	39,034	71.6%
	תשפ"א	58,382	54,949	94.1%	43,981	75.3%
	תשפ"ב	57,053	54,282	95.1%	43,143	75.6%
	תשפ"ג	59,129	55,712	94.2%	44,972	76.1%
בנות	תשע"ד	54,099	48,482	89.6%	37,183	68.7%
	תשע"ה	58,026	52,657	90.7%	40,547	69.9%
	תשע"ו	59,197	52,704	89.0%	40,987	69.2%
	תשע"ז	59,129	52,981	89.6%	41,947	70.9%
	תשע"ח	62,945	57,384	91.2%	45,228	71.9%
	תשע"ט	61,419	56,072	91.3%	44,118	71.8%
	תש"ף	62,642	57,491	91.8%	46,972	75.0%
	תשפ"א	68,331	63,501	92.9%	52,328	76.6%
	תשפ"ב	65,213	60,983	93.5%	49,613	76.1%
	תשפ"ג	68,250	64,030	93.8%	52,175	76.5%
תשפ"ד	67,577	63,225	93.6%	51,869	76.8%	

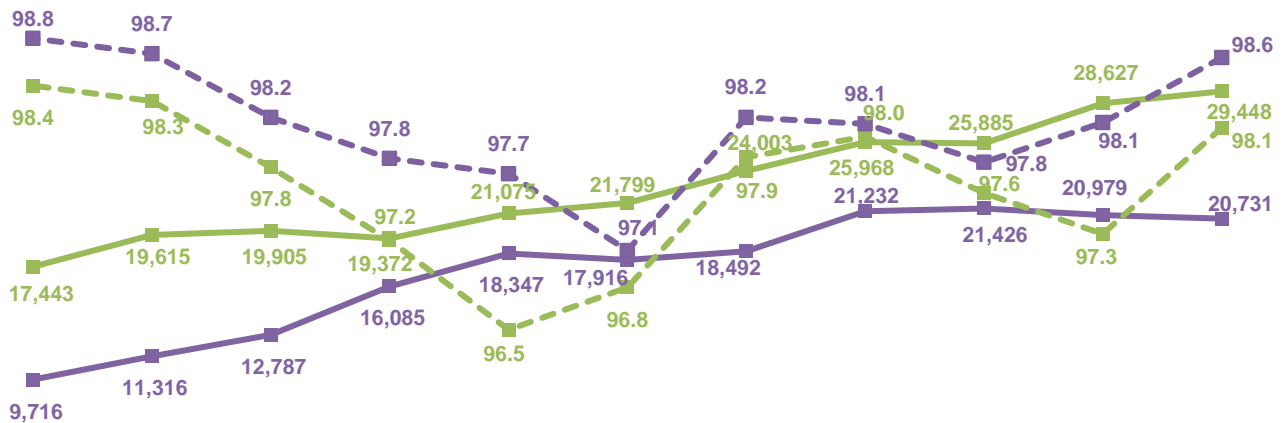
מקור הנתונים: משרד החינוך, אגף בחינות

בשנים תשע"ד – תשע"ו שיעורי הניגשים לבגרות בקרב הבנים והבנות דומים. בשנים תשע"ז – תשפ"ג גדל הפער ליותר מ- 2% לטובת הבנים כאשר בשנתיים האחרונות עד לשנת תשפ"ד הפער (0.5%) כמעט נסגר. שיעור הזכאות לבגרות בקרב הבנות גבוה לעומת שיעור זה בקרב הבנים כאשר שיעור הזכאות לבגרות הולך וגדל בקרב שני המינים. עם זאת, בקרב הבנים שיעור הגידול בעשור האחרון בזכאות לבגרות גבוה יותר, כמו גם, חל צמצום משמעותי בפער המגדרי.

## ניגשים וזכאים לבגרות במתמטיקה לפי יחידות לימוד

בלימודי המתמטיקה חווים התלמידים מעט מעולמו של המתמטיקאי אשר מעלה השערות חדשות ועליו לאמת אותן תוך התבססות על הנחות יסוד, אקסיומות, הגדרות ומשפטים. המתמטיקה מתפתחת בשני ערוצים מקבילים אך משיקים של הפעילות האנושית - הן כמדע תיאורטי טהור והן כמדע יישומי. כלים מתמטיים מתקדמים הם מרכיב חיוני בכל ענפי המדע, כגון פיזיקה, ביולוגיה, רובוטיקה, פיננסים, מחשבים ורפואה.

### מספר הנבחנים ואחוז העוברים מתוך הנבחנים ב-4 ו-5 יחידות בבגרות במתמטיקה



תשע"ד	תשע"ה	תשע"ו	תשע"ז	תשע"ח	תשע"ט	תש"ף	תשפ"א	תשפ"ב	תשפ"ג	תשפ"ד
■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

### מקור הנתונים: משרד החינוך, אגף בחינות

בין השנים תשע"ד עד תשפ"ד חלה עליה של יותר מפי שתיים (2.13) במספר הנבחנים בבגרות במתמטיקה ברמת 5 יחידות לימוד וכ-69% ברמת 4 יחידות לימוד. בשנת הלימודים תשפ"ד, כ-30% מתוך כלל 97.06 אלף הזכאים לתעודת בגרות, צלחו את המבחן במתמטיקה ברמת 4 יחידות לימוד וכ-21% ברמת 5 יחידות לימוד.

בשנת הלימודים תשע"ו הושקה רפורמת 'לתת חמש' לעידוד והגברת למידת מקצוע המתמטיקה ברמת 5 יחידות לימוד.

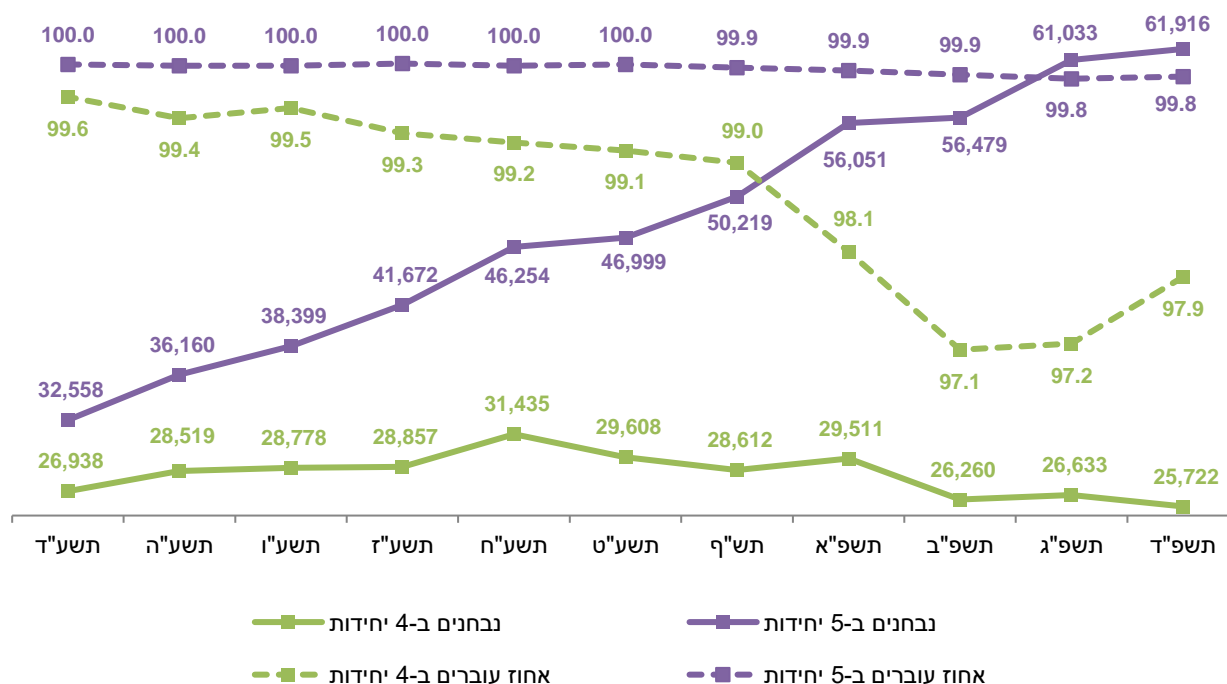
### מיעדי התוכנית:

- ✓ בתוך 4 שנים יוכפל מספר הלומדים 5 יח"ל במתמטיקה ל-18,000 תלמידים.
- ✓ בתוך 4 שנים יוכפל מספר המורים המלמדים 5 יח"ל מתמטיקה מ-1,000 ל-2,000 מורים. משרד החינוך ישיב את איכות ההוראה וישקיע משאבים בהכשרה ובתמריץ להוראת מתמטיקה.
- ✓ מספר הנבחנים בשנת תשפ"ד, כארבע שנים לאחר תום יישום תכנית 'לתת חמש' והעמידה ביעדים שהוגדרו, הינו כ-20,731 וממשיך לשמר את המשך מגמת העלייה בכמות הנבחנים.

## נבחנים וזכאים לבגרות באנגלית לפי יחידות לימוד

מעמדה של האנגלית כשפה העיקרית בעולם נקבע זה מכבר. האנגלית מזוהה יותר מכל שפה אחרת עם סחר בינלאומי ותיירות, עם השכלה גבוהה ומחקר ועם כלי התקשורת האלקטרוניים. זו השפה הנחשבת לנכס היקר ביותר של אזרח ישראלי רב-לשוני, לאחר העברית והערבית. הרחבת לימודי האנגלית (4-5 יחידות לימוד) הינה תנאי סף לקבלה ללימודים באוניברסיטאות ובחלק ממסלולי הלימוד במכללות.

### מספר הנבחנים ואחוז העוברים מתוך הנבחנים ב 4 ו- 5 יחידות בבגרות באנגלית



### מקור הנתונים: משרד החינוך, אגף בחינות

משנת תשע"ד ועד תשפ"ד, חלה עלייה בכ-90% במספר הנבחנים בבגרות באנגלית בהיקף של 5 יחידות לימוד וירידה של כ-5% במספר התלמידים הנבחנים בהיקף של 4 יחידות לימוד.

בשנת הלימודים תשפ"ד, כ-25.9% מתוך כלל 97.06 אלף הזכאים לבגרות צלחו את המבחן באנגלית ברמת 4 יחידות לימוד וכ-63.7% ברמת 5 יחידות לימוד.

בשנת הלימודים תשע"ח, החלה לפעול במערכת החינוך התכנית הלאומית לקידום הוראת האנגלית - "Give me five". עיקרי התוכנית הינם:

- ✓ מגדילים את האנגלית המוגברת לבגרות: 70% מקרב כלל תלמידי התיכון יבחנו בבגרות מוגברת - 4 ו-5 יחידות לימוד, כאשר בשנת תשפ"ב 67.7% מהלומדים ב-י"ב נבחנו ב 4 ו 5 יחידות לימוד באנגלית.
- ✓ חיזוק איכות ההוראה: גיוס של עוד 1,000 מורים מקצועיים לאנגלית מהארץ ומחו"ל וגיוס של 950 תומכי הוראה מהארץ ומחו"ל - דוברי אנגלית רהוטה.

### 3. שיעורי למידה ונשירה שנתית במערכת החינוך

#### הגדרות

**שיעורי למידה** – מספר הילדים הלומדים במסגרות לימודיות בפיקוח משרד החינוך או בפיקוח משרד ממשלתי אחר, מתוך מספר הילדים בגילאים הרלוונטיים, ללא התייחסות לדרגת כיתה.

שיעור הלמידה מחושב על בסיס נתוני קובץ התלמידים בפיקוח משרד החינוך, קובץ הלומדים בתכנית היל"ה (החל משנת הלימודים תשע"ד), קובץ התלמידים בבתי ספר תעשייתיים ולחניכים שבפיקוח משרד הכלכלה. לא משתתפים בחישוב שיעור התלמידים הזרים ותלמידים תושבי מזרח ירושלים.

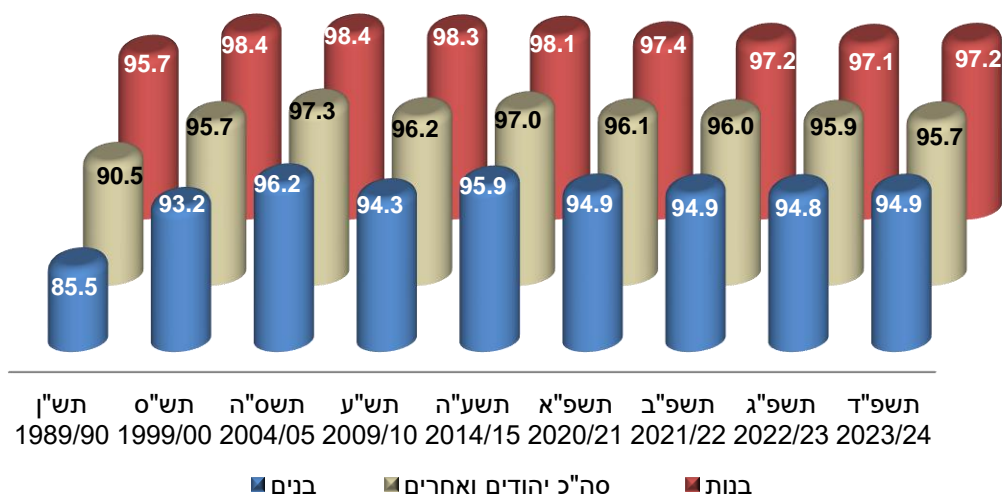
החל משנת הלימודים תשס"ב, בנוסף למוסדות שבפיקוח משרד החינוך, נכללו גם מוסדות שבפיקוח משרדים אחרים כאשר רוב מוחלט של התלמידים בני 14-17 נמצאים במערכת החינוך.

**תלמיד נושר** - הוא מי שהיה רשום כלומד בבית הספר (לפי סמל מוסד) בשנה הנבדקת, אולם בשנה העוקבת כבר איננו רשום לאף מוסד חינוכי. לפיכך, מחושב המדד כשיעור התלמידים שהיו רשומים כלומדים במוסד חינוכי כלשהו ברשות בשנה הנבדקת, ובשנה העוקבת לא רשומים באף מוסד חינוכי, מתוך כלל תלמידי מוסדות החינוך הרשומים ברשות במוסדות חינוך המסווגים כשש שנתיים (ז'י"ב), ארבע שנתיים (ט'י"ב) ותלת שנתיים (י"י"ב).

המדד לא כולל את מי שלא נרשם מעולם למוסד חינוכי כלשהו, וכמו כן גם את תלמידי המגזר החרדי הלא מפוקח, תלמידי מזרח ירושלים ומחזיקי דרכון זר. יצוין כי לא יחושב כנושר תלמיד אשר עבר לבית ספר מקצועי, מח"ט או דתות (או כל מוסד מפוקח אחר).

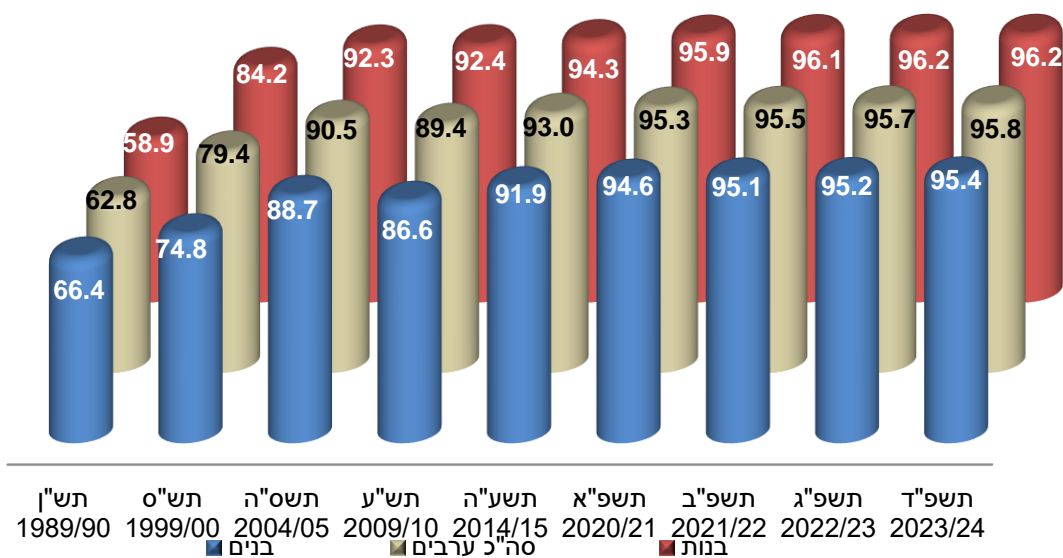
החל משנת תשע"ג, נתוני הנשירה מקורם בסדרת נתונים חדשה בשל שינוי מתודולוגי בשיטת איסוף הנתונים.

### שיעורי הלמידה בחינוך העברי (יהודי ואחרים\*) מתוך קבוצת הגילאים 17-14



\* אוכלוסיית 'יהודים ואחרים' כוללת אוכלוסייה נוצרית שאינה ערבית, בני דתות אחרות ואוכלוסייה ללא סיווג דת.  
**מקור הנתונים:** הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

### שיעורי הלמידה בחינוך הערבי\* מתוך קבוצת הגילאים 17-14



\* הנתונים אינם כוללים את תושבי מזרח ירושלים (באוכלוסייה ובתלמידים).  
**מקור הנתונים:** הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

## שיעורי הלמידה מתוך קבוצת הגילאים 14-17 - השוואה בין החינוך העברי לחינוך הערבי

משנת הלימודים תש"ס, במגזר העברי והערבי יחד, שיעורי הלמידה בקרב הבנות בגילאי 17-14 גבוהים לעומת הבנים בקבוצת הגיל.

בהשוואה בין שני המגזרים, ניתן לראות כי בחינוך הערבי שיעורי הלמידה נמוכים יותר לעומת החינוך העברי. מציאות זו רווחת הן בקרב הבנים והן בקרב הבנות עד לשנת תשפ"א. הפער בין המגזרים הולך ומצטמצם עם השנים כאשר החל משנת תשפ"ב שיעורי הלמידה בקרב בנים בחינוך העברי נמוך משיעורי הלמידה בקרב בנים בחינוך הערבי.

משנת הלימודים תש"ן ועד שנת הלימודים תשפ"ד, חל גידול משמעותי (52.5%) בשיעורי הלמידה בחינוך הערבי מ - 62.8% ל - 95.8%. לעומתו בחינוך העברי חל גידול (5.7%) בשיעורי הלמידה מ - 90.5% בתש"ן ל - 95.7% בתשפ"ג.

### נשירה שנתית\* ממערכת החינוך - אחוזי נשירה של תלמידים כיתות ז'-י"ב\* (תשפ"ב-תשפ"ד)

תשפ"ד	כיתות ז' - יב'			כיתות ז' - ח'			כיתות ט' - יב'		
	סה"כ תלמידים	מתוכם: מספר נשירה	אחוז	סה"כ תלמידים	מתוכם: מספר נשירה	אחוז	סה"כ תלמידים	מתוכם: מספר נשירה	אחוז
סה"כ תלמידים	900,125	9,836	1.09%	314,270	3,133	1.00%	585,855	6,703	1.14%
חינוך עברי	721,500	7,885	1.09%	251,849	2,661	1.06%	469,651	5,224	1.11%
חינוך ערבי	178,625	1,951	1.09%	62,421	472	0.76%	116,204	1,479	1.27%

הנשירה הארצית א'-יב' עומדת על 0.82% והנשירה הממוצעת בבתי ספר תלת, ארבע ושש שנת עומדת על 0.87%

תשפ"ג	כיתות ז' - יב'			כיתות ז' - ח'			כיתות ט' - יב'		
	סה"כ תלמידים	מתוכם: מספר נשירה	אחוז	סה"כ תלמידים	מתוכם: מספר נשירה	אחוז	סה"כ תלמידים	מתוכם: מספר נשירה	אחוז
סה"כ תלמידים	883,307	10,766	1.22%	307,703	3,189	1.04%	575,604	7,577	1.32%
חינוך עברי	704,687	8,676	1.23%	245,807	2,750	1.12%	458,880	5,926	1.29%
חינוך ערבי	178,620	2,090	1.17%	61,896	439	0.71%	116,724	1,651	1.41%

הנשירה הארצית א'-יב' עומדת על 0.92% והנשירה הממוצעת בבתי ספר תלת, ארבע ושש שנת עומדת על 1.07%

תשפ"ב	כיתות ז' - יב'			כיתות ז' - ח'			כיתות ט' - יב'		
	סה"כ תלמידים	מתוכם: מספר נשירה	אחוז	סה"כ תלמידים	מתוכם: מספר נשירה	אחוז	סה"כ תלמידים	מתוכם: מספר נשירה	אחוז
סה"כ תלמידים	874,948	10,575	1.21%	307,238	3,069	1.00%	567,710	7,506	1.32%
חינוך עברי	691,426	8,499	1.23%	243,428	2,622	1.08%	447,998	5,877	1.31%
חינוך ערבי	183,522	2,076	1.13%	63,810	447	0.70%	119,712	1,629	1.36%

הנשירה הארצית א'-יב' עומדת על 0.88% והנשירה הממוצעת בבתי ספר תלת, ארבע ושש שנת עומדת על 1.07%

\* לא כולל גרים במזרח ירושלים ולא כולל מוסדות במזרח ירושלים

מקור הנתונים: משרד החינוך

בשנת תשפ"ד למדו במערכת החינוך העל - יסודי כ - 900 אלף תלמידים (בעלי דרכון ישראלי וללא מזרח ירושלים) בכיתות ז' - יב', מתוכם כשליש בכיתות ז' - ח'. 9,836 תלמידי כיתות ז' - יב' נשרו ממערכת החינוך כאשר כ-32% מתוכם היו מכיתות ז' - ח'.

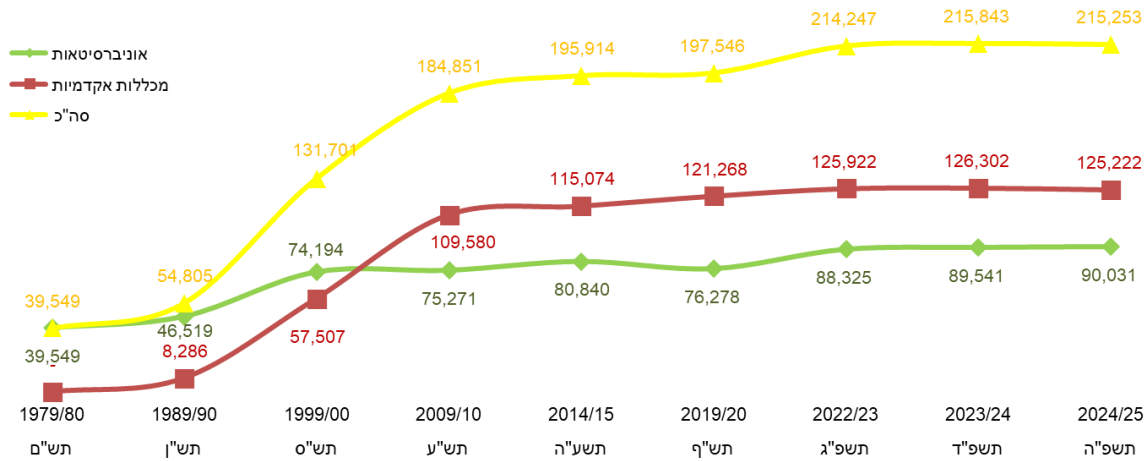
מרבית הנשירה מתרחשת במעבר לחטיבה העליונה ולקראת סיום 12 שנות לימוד. למרות מגמת הירידה בשיעור הנשירה במגזר הערבי בשנים האחרונות, עדיין שיעור זה גבוה יותר בחטיבה העליונה משיעור הנשירה במגזר היהודי.

כ - 1.09% מכלל תלמידי כיתות ז' - יב' נשרו ממערכת החינוך בשנת תשפ"ד שיעור זה עמד על 1.00% כשמדובר בתלמידי כיתות ז' - ח'.

בחינוך העברי, ובמיוחד בחינוך הערבי, אחוז הנושרים בכיתות ז'-ח' נמוך בהשוואה לאחוז הנושרים מכלל החינוך העל יסודי.

## 4. השכלה גבוהה

### תלמידים בהשכלה הגבוהה - סטודנטים לתואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות אקדמיות\*

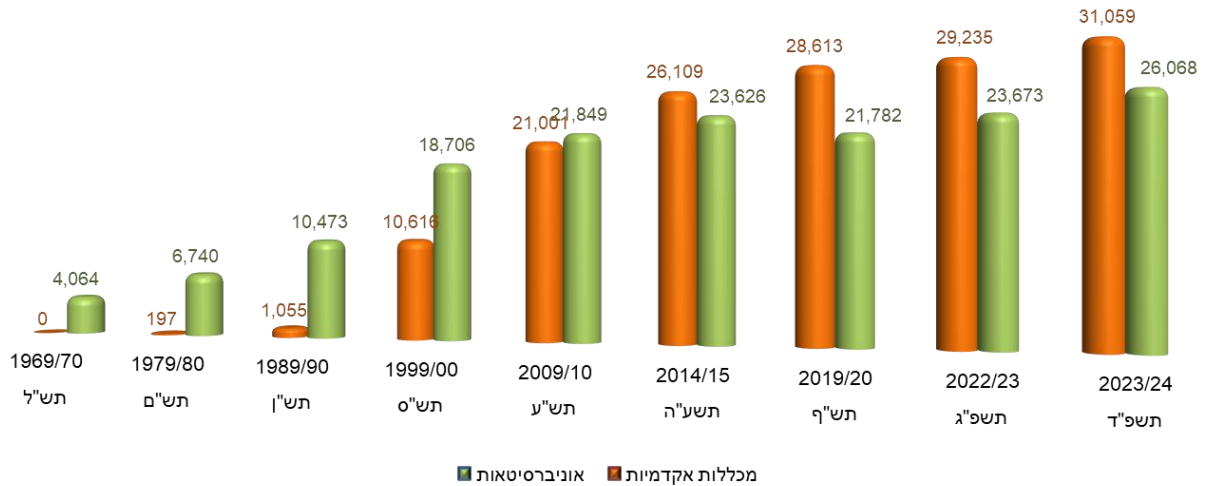


\* לא כולל תלמידים באוניברסיטה הפתוחה וסטודנטים בלימודי המשך, כאשר נתוני המכללות כוללים את המכללות להכשרת עובדי הוראה.

#### מקור הנתונים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מספר התלמידים לתואר ראשון גדל בהתמדה בעשורים האחרונים והגיע לכ – 215 אלף בשנת תשפ"ה. המכללות האקדמיות החלו לפעול בשנות השמונים של המאה העשרים וצברו תאוצה חדה יותר בקצב גידול התלמידים לעומת קצב הגידול באוניברסיטאות. בשנת 2003 עלה מספר התלמידים לתואר ראשון במכללות לראשונה על מספר התלמידים באוניברסיטאות. החל משנת תשע"ד מכללת אריאל הוכרה כאוניברסיטה. משנה זו, מועמדים, סטודנטים ומקבלי תארים ממוסד זה, נכללים בנתוני האוניברסיטאות. עד שנת תשע"ג לרבות שנה זו, הם נכללו בנתוני המכללות האקדמיות. בין השנים תשע"ד עד לשנת תשע"ט, חלה ירידה (10%) בקרב תלמידי האוניברסיטאות אשר תוקנה משנת תשפ"א.

**מקבלי תואר ראשון באוניברסיטאות\* ובמכללות אקדמיות\*\* (באלפים)**



\* כולל האוניברסיטה הפתוחה

\*\* כולל המכללות האקדמיות לחינוך

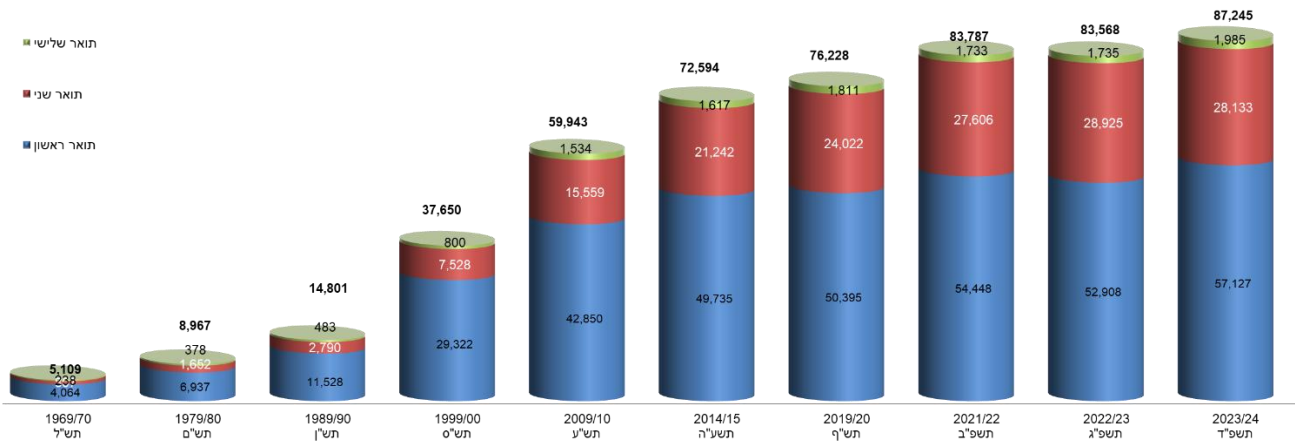
**מקור הנתונים:** עיבוד מנתוני הלמ"ס ונתוני שנת תשפ"ה טרם פורסמו.

משנת 2000 אוכלוסיית ישראל גדלה בכ-58%. מספר מקבלי תואר ראשון באוניברסיטאות גדל בכ-39.4% ומספר מקבלי תואר ראשון יחד עם בוגרי המכללות האקדמיות גדל בכ-94.8%.

משנת 2000, גדל מספר מקבלי תואר ראשון מהמכללות האקדמיות פי 2.9, כאשר שנת תשע"א, עבר את מספר מקבלי תואר ראשון מהאוניברסיטאות. החל משנת תשע"ד מכללת אריאל מוכרת כאוניברסיטה. משנה זו, מועמדים, סטודנטים ומקבלי תארים ממוסד זה נכללים בנתוני האוניברסיטאות. עד שנת תשע"ג, לרבות שנה זו, הם נכללו בנתוני המכללות האקדמיות.

\* הלמ"ס, לוח 2.1

## מקבלי תארים במוסדות להשכלה גבוהה\*



\* אוניברסיטאות - כולל האוניברסיטה הפתוחה, מכללות אקדמיות ומכללות אקדמיות לחינוך.

**מקור הנתונים:** עיבוד מנתוני הלמ"ס ונתוני תשפ"א טרם פורסמו.

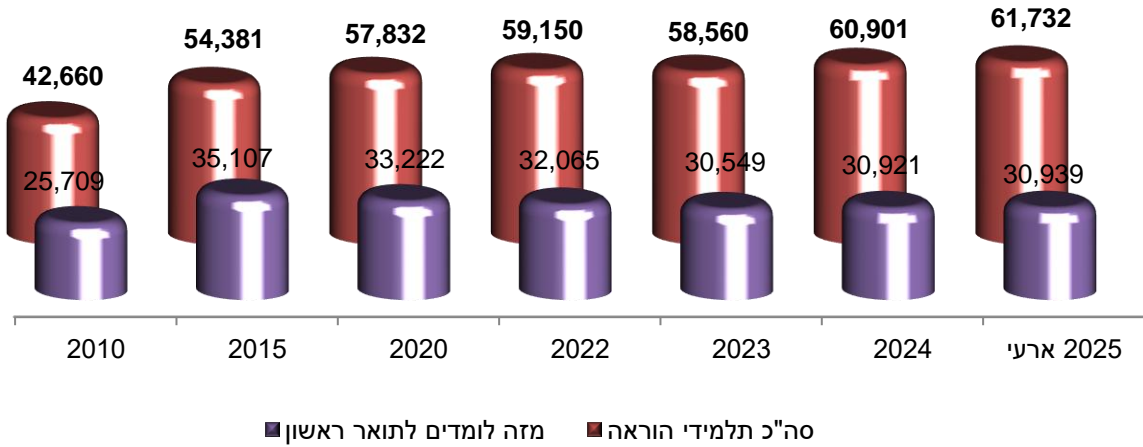
סך מקבלי תארים משנות ה-70 ועד היום מצוי במגמת עלייה בכל שלושת התארים, בשנת תשפ"ד היו כ-87.2 אלף בעלי זכאות לתואר במוסדות להשכלה גבוהה - יותר מפי 2 לעומת מספר בעלי הזכאות לתואר בשנת תש"ס.

עד לשנת תש"ס, בעלי תואר שני היוו כרבע מסך מקבלי התארים, החל משנת תש"ע, חלקם גדל ועלה עד היום קרוב לשליש מסך מקבלי התארים.

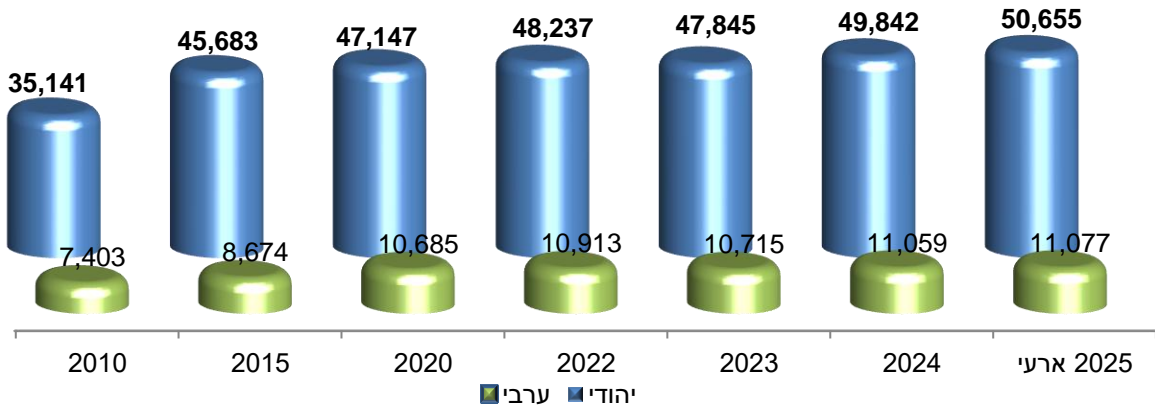
מאז שנת תש"ע - 2009/10, מספר מקבלי תואר ראשון גדל בכ-33%, מספר מקבלי תואר שני בכ-81% ומספר מקבלי תואר שלישי בכ-29%.

## הכשרת עובדי הוראה במערכת החינוך

תלמידים במוסדות להכשרת עובדי הוראה



תלמידים במוסדות להכשרת עובדי הוראה לפי מגזר

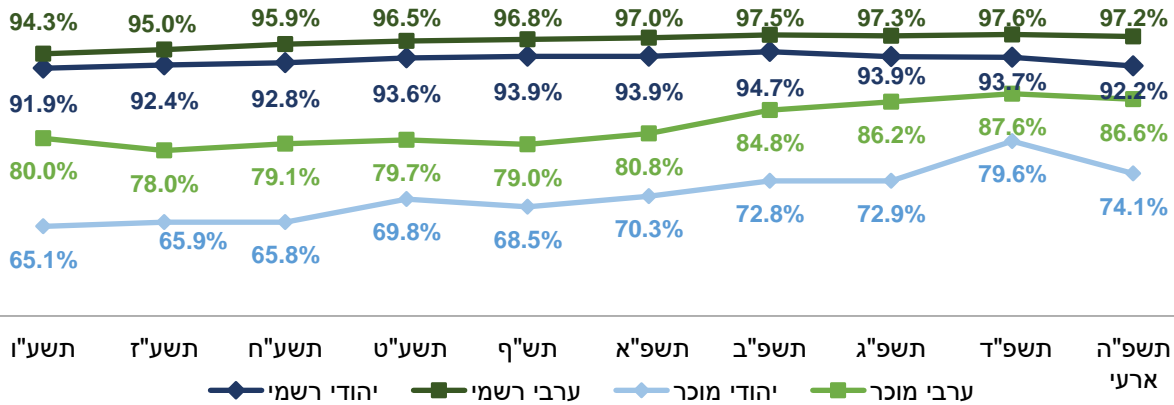


\* לא כולל הפקולטות לחינוך באוניברסיטאות מכיוון שאינן מתקצבות ע"י משרד החינוך  
מקור הנתונים: משרד החינוך

מספר התלמידים במוסדות להכשרת עובדי הוראה הגיע לכ-61,700 בשנת 2025, גידול של 45% לעומת שנת 2010. 50% מסך תלמידי ההוראה הינם סטודנטים הלומדים לתואר B.Ed. במגזר הערבי כ-81% מתלמידי ההוראה לומדים לתואר B.Ed לעומת כ-43% בלבד במגזר היהודי, בין היתר בשל אי למידה לתואר אקדמי בחינוך החרדי.

## 5. עובדי הוראה במערכת החינוך

אחוז האקדמאים בקרב מורים בבתי הספר היסודיים\* (לפי מעמד משפטי ולאום המורה)



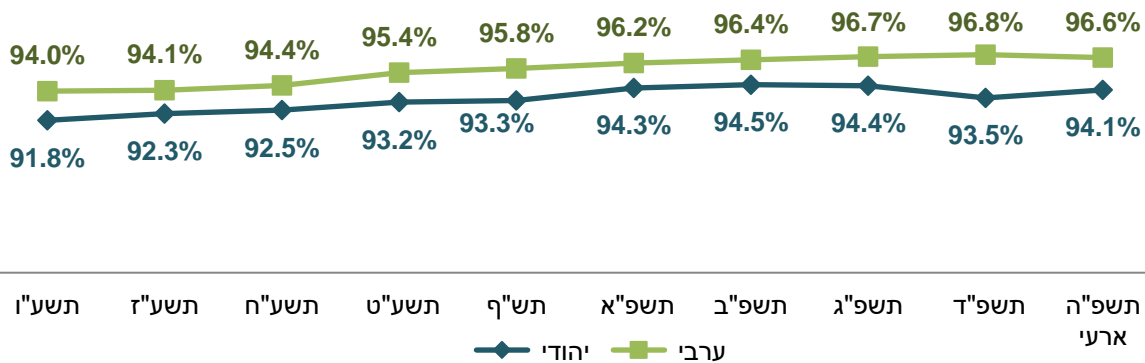
\* מורים בבתי הספר רשמיים ומוכרים (ללא מוסדות הפטור)

מקור הנתונים: משרד החינוך

שיעור המורים בחינוך יהודי רשמי יסודי בעלי תואר אקדמי עלה עד לשנת תשפ"ב, לאחריה חלה ירידה עד לתשפ"ה, כך שבסך כל העשור, אחוז האקדמאים עלה ב-0.4% בלבד לעומת החינוך הערבי הרשמי המציג עליה בכ-2.9%.

גם בקרב המורים בחינוך המוכר חלה עליה בשיעור בעלי תואר אקדמי בשנים אלו למעט השנה האחרונה. בחינוך העברי, שיעור המורים בעלי תואר אקדמי גדל ב-8.9% ובחינוך הערבי שיעור האקדמאים גדל ב-6.6%.

אחוז האקדמאים בקרב מורים בבתי הספר העל-יסודיים\* (לפי מעמד משפטי ולאום המורה)



\* מורים בבתי הספר רשמיים ומוכרים ללא מוסדות פטור ותרבותי ייחודי בעל-יסודי בחטיבות הביניים והחטיבות העליונות.

מקור הנתונים: משרד החינוך

בין השנים תשע"ו לתשפ"ה חל גידול כ-2.3% בשיעור המורים בעלי תואר אקדמי בחינוך העברי, בחינוך הערבי חל גידול של 2.6% בקרב המורים בחינוך הערבי.

**עובדי הוראה במערכת החינוך הרגיל הרשמי\* - מבחר מדדים (במונחי עובדי הוראה)**

חטיבות-עליונות		חטיבות - הביניים		יסודי		קדם יסודי		תשפ"ה
ערבי	עברי	ערבי	עברי	ערבי	עברי	ערבי	עברי	2023/24
95%	94%	98%	95%	97%	91%	98%	94%	בעלי דרגת שכר אקדמית
58%	54%	60%	57%	50%	43%	44%	35%	מזה, בעלי דרגת שכר MA ומעלה
63%	72%	75%	77%	83%	88%	100%	99%	אחוז נשים
42	47	44	46	43	43	45	44	גיל מורה ממוצע
41	47	44	46	44	42	45	43	גיל חציוני
25%	41%	28%	41%	25%	30%	33%	31%	אחוז גיל 50 ומעלה
11%	8%	7%	8%	10%	14%	6%	9%	גילאי עד 29
16	39	18	17	18	15	20	16	ממוצע שנות ותק מוכרות בהוראה

חטיבות-עליונות		חטיבות - הביניים		יסודי		קדם יסודי		תשס"ח
ערבי	עברי	ערבי	עברי	ערבי	עברי	ערבי	עברי	2007/08
85%	82%	85%	90%	71%	77%	64%	65%	בעלי דרגת שכר אקדמית
24%	36%	16%	36%	7%	20%	2%	9%	מזה, בעלי דרגת שכר MA ומעלה
43%	70%	56%	84%	73%	92%	100%	99%	אחוז נשים
39	46	38	45	36	43	37	44	גיל מורה ממוצע
38	46	37	45	34	44	35	45	גיל חציוני
17%	39%	14%	34%	13%	29%	10%	35%	אחוז גיל 50 ומעלה
18%	7%	20%	6%	28%	9%	24%	7%	גילאי עד 29
14	19	14	19	13	17	12	19	ממוצע שנות ותק מוכרות בהוראה

\* בחטיבה העליונה המעמד המשפטי הנו מוכר ורשמי בחינוך הרגיל

**מקור הנתונים:** משרד החינוך

בעקבות יישום רפורמות "אופק חדש" ו"עוז לתמורה", בהשוואה לשנת תשס"ח טרום יישום הרפורמות, בשנת תשפ"ה ניכרת עלייה משמעותית באחוז המורים בעלי השכלה אקדמית. הגידול ניכר בעיקר בשלבי החינוך הקדם יסודי והיסודי.

אחוז המורות בכל שלבי החינוך, הן בחינוך העברי והן בחינוך הערבי, גבוה מזה של המורים. עם זאת, אחוז המורות בחינוך הערבי נמוך מזה שבחינוך העברי למעט בקדם יסודי.

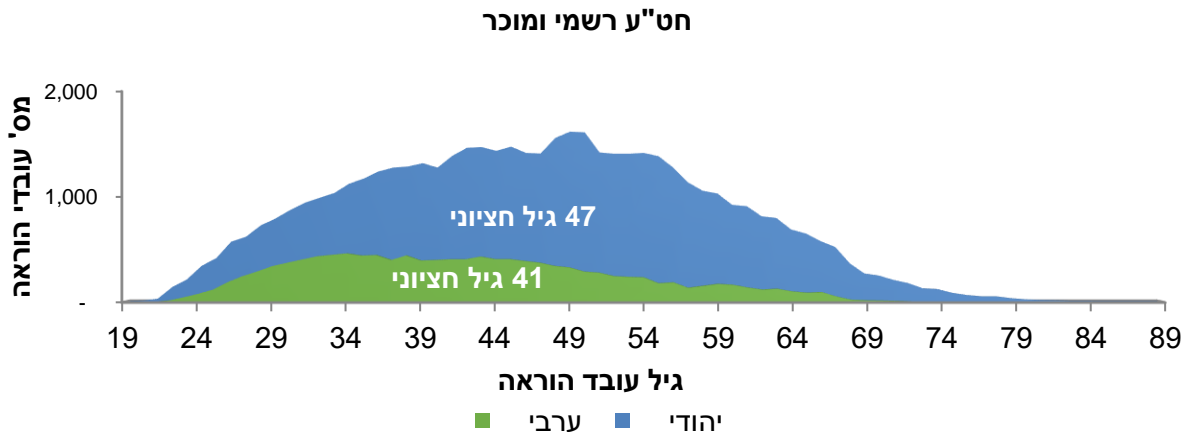
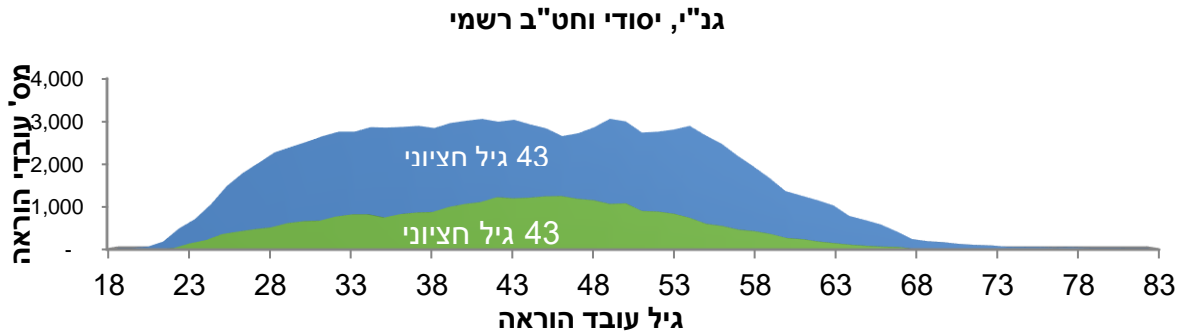
שיעור המורים הגברים מכלל כוח ההוראה הולך וגדל בשלבי החינוך הגבוהים יותר, קרי בחטיבה העליונה.

בחינוך העברי, גיל מורה ממוצע עולה עם שלבי החינוך למעט הקדם יסודי. הגיל הממוצע של עובדי ההוראה בשלבי חינוך בית הספר, בחינוך הערבי, נמוך מהגיל הממוצע של עובדי ההוראה בחינוך העברי, כאשר הפער הגילאי בין המגזרים הולך וגדל עד ארבע שנים בחטיבה העליונה בחינוך העל יסודי.

שיעור המורים בחינוך הערבי, עד גיל 29, גבוה יותר בהשוואה לחינוך העברי רק בחטיבה העליונה. לעומת זאת, בחינוך העברי, למעט שלב חינוך הקדם יסודי, שיעור המורים בגיל 50 ומעלה גבוה יותר ביחס לחינוך הערבי.

בהשוואה לשנת תשס"ח בכל שלבי החינוך, ממוצע שנות ותק להוראה ירד בחינוך העברי למעט החטיבה העליונה, בעוד בחינוך הערבי קיימת תופעה הפוכה וממוצע שנות הוותק להוראה עלה בכלל שלבי החינוך.

## התפלגות גילאי עובדי ההוראה בחינוך הרשמי בכל שלבי החינוך שנת תשפ"ה



(במונחי עובדי הוראה)

מקור הנתונים: משרד החינוך

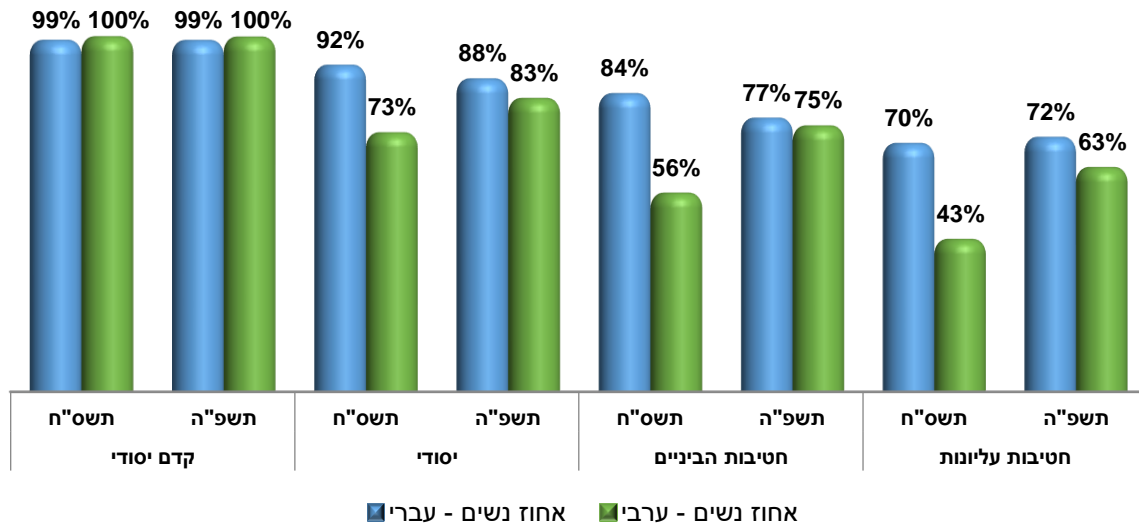
הגיל החציוני הוא הגיל החוצה את אוכלוסיית המורים לשתי קבוצות שוות בגודלן, כך שקיים מספר שווה של מורים מעליו ומתחתיו. החציון לא בהכרח שווה לגיל הממוצע.

בשנת הלימודים תשפ"ה, בשלבי החינוך הנמוכים בשני מגזרי החינוך, העברי והערבי הרשמי חציון הגיל עומד על 43. בחטיבה העליונה, בחינוך הערבי, חציון הגיל הינו 41 ונמוך מהגיל הממוצע, כך שיותר ממחצית אוכלוסיית המורים מרוכזת בטווח הגילים הנמוכים, לעומת זאת, חציון הגיל בחינוך העברי עומד על 47 ודומה לממוצע הגיל.

בשלבי החינוך קדם יסודי עד חטיבת הביניים, טווח הגילאים של כלל המורים בחינוך העברי מתחיל מגיל צעיר יותר כאשר 14.5% מכלל המורים בחינוך העברי הינם בני 30 ומטה לעומת 11.2% בחינוך הערבי. במקביל, ניתן למצוא מורים מבוגרים יותר בחינוך העברי כאשר 32.3% מכלל המורים בחינוך העברי הינם בני 50 ומעלה לעומת 25.9% בחינוך הערבי.

גם בשלב חינוך החטיבה העליונה, טווח הגילאים של כלל המורים בחינוך העברי מתחיל מגיל צעיר יותר כאשר 9.3% מכלל המורים בחינוך העברי הינם בני 30 ומטה לעומת 13.5% בחינוך הערבי. לעומת זאת, שיעור המורים המבוגרים גבוה יותר בחינוך העברי, כאשר 41.2% מכלל המורים בחינוך העברי הינם בני 50 ומעלה לעומת 24.5% בחינוך הערבי.

**שיעור הנשים בקרב עובדי הוראה בחינוך הרגיל\* (במונחי עובדי הוראה)**



\*חינוך רגיל - שלבי החינוך קדם יסודי, יסודי וחס"ב במוסדות החינוך הרשמי ושלב חינוך החטיבה העליונה כולל מוסדות בחינוך רשמי ומוכר וללא חרדים.

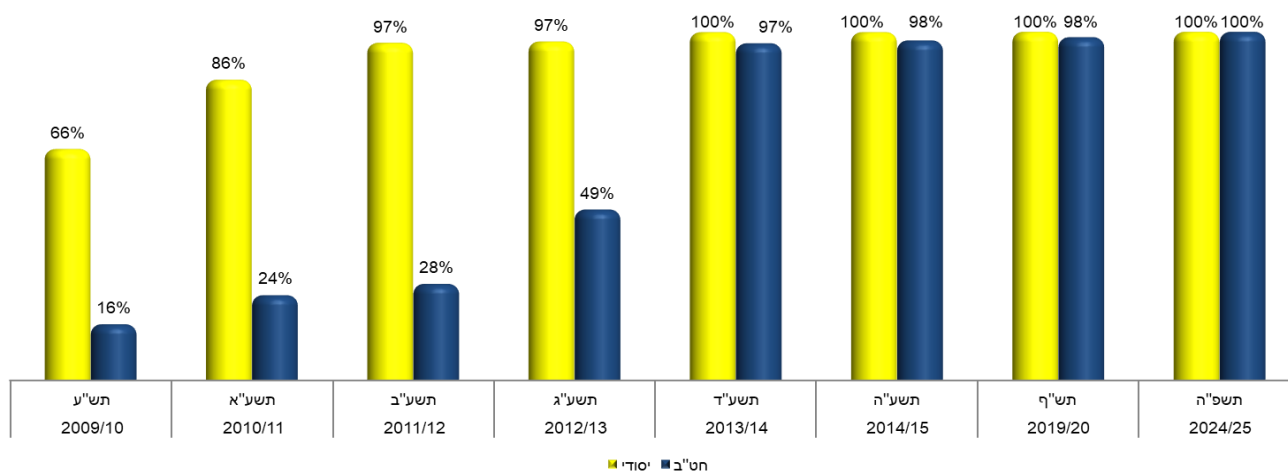
\*\* נתוני תשפ"ה כוללים בתוכם גם את עובדי ההוראה המועסקים במחוז החרדי במעמד משפטי רשמי בלבד.

**מקור הנתונים: משרד החינוך**

בין השנים תשס"ח לשנת הלימודים תשפ"ה, שיעור הנשים בקרב עובדי הוראה בחינוך העברי גבוה יותר מאשר בחינוך הערבי בבתי הספר. עם זאת, בחינוך הערבי קיימת מגמת שיפור ועלייה מתמדת באחוז הנשים מתוך כלל עובדי ההוראה לעומת החינוך העברי. בחינוך העברי, חלה עלייה (+1.7%) בשיעור הנשים המועסקות בשלב חינוך החטיבה העליונה. מנגד, חלה ירידה (-6.9%) בשיעור הנשים בשלב חינוך חטיבת הביניים ובמידה מועטה (-3.8%) ביסודי.

## 6. מדדי התפתחות של מערכת החינוך

שיעור המוסדות\* הכלולים ברפורמת "אופק חדש"

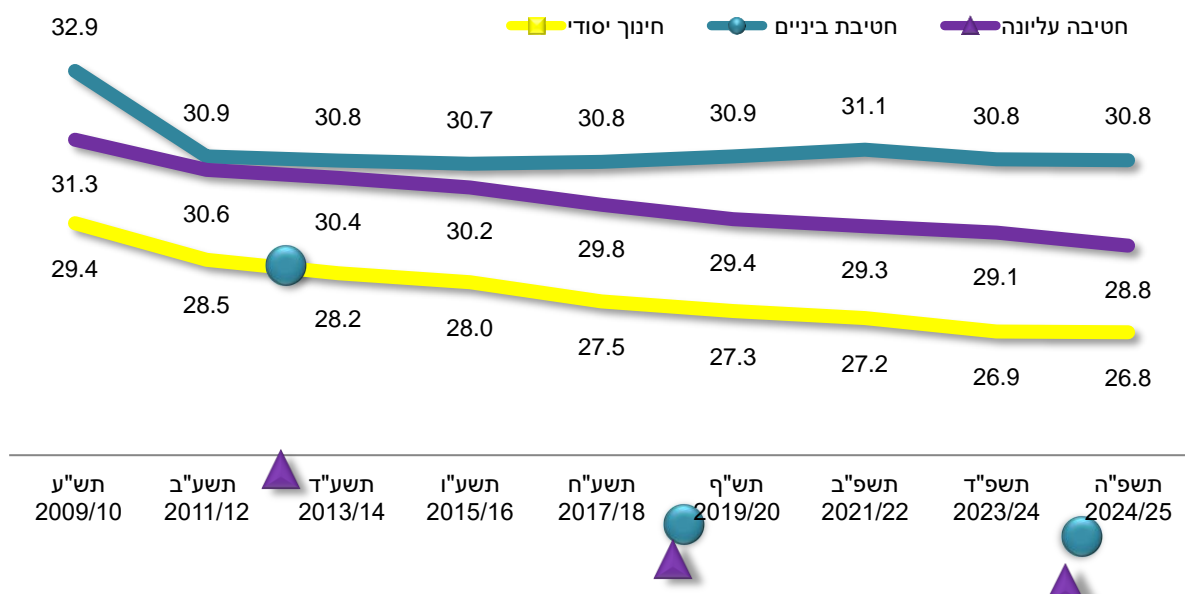


\* מוסדות חינוך יסודי רשמי ומוסדות חטיבת ביניים רשמיות (כולל מוסדות חינוך מיוחד)

מקור הנתונים: משרד החינוך

החל משנת הלימודים תשס"ח (2007/08) רפורמת "אופק חדש" מיושמת במספר הולך וגדל של מוסדות מדי שנה. בשנה"ל תש"ע (2009/10) נכללו כשני שלישי מבתי הספר היסודיים ברפורמה. בשנת הלימודים תשע"ד ועד היום הושלם יישום הרפורמה בקרב בתי הספר, היסודיים וחטיבות הביניים, במלואו עם 100% שיעורי הצטרפות לרפורמה זו.

ממוצע תלמידים לכיתה לפי שלבי חינוך\*



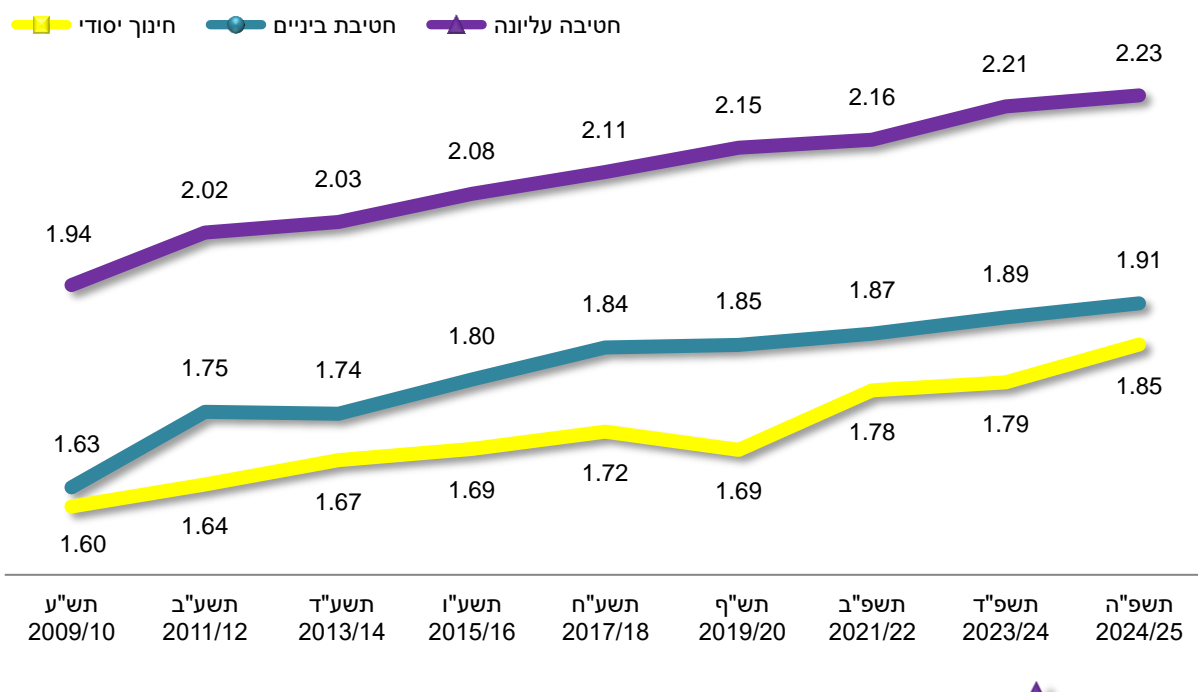
\* כיתות נורמטיביות, חינוך הרגיל בלבד

מקור הנתונים: משרד החינוך

בשנת הלימודים תשפ"ה, ממוצע התלמידים לכיתה בחטיבת הביניים עמד על 30.8 תלמידים לכיתה והוא גבוה מממוצע התלמידים לכיתה בחינוך היסודי אשר הינו 26.8 תלמידים לכיתה.

בשנים האחרונות שיעור הגידול במספר הכיתות המתקצבות בחינוך רגיל היה גבוה משיעור הגידול במספר התלמידים. כתוצאה מכך, בשנת תשפ"ה, מספר התלמידים הממוצע לכיתה מתקצבת בשלב החינוך היסודי ביחס לשנת הלימודים תש"ע ירד ב- 8.6%, כאשר הירידה בחינוך העברי עומדת על 4.6% ובחינוך הערבי כ- 4.9%, וזאת כחלק ממגמת צמצום הפערים בין המגזרים בשנים האחרונות, יישום החלטת הממשלה להפחתת מספר התלמידים בכיתה באופן דיפרנציאלי ותקציבי הקורונה לקפסולות בכיתות ג'ד' בשנת תשפ"א.

### ממוצע שעות הלימוד לתלמיד\* לפי שלבי חינוך בחינוך הרגיל



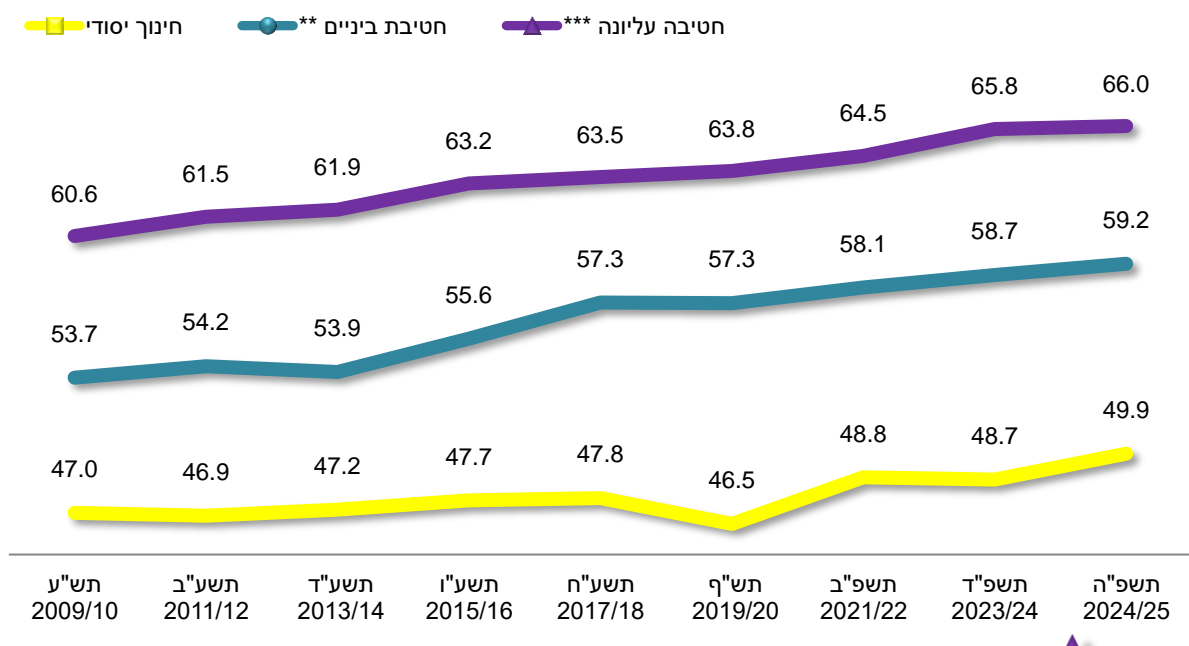
\* כולל שעות ותלמידים בחינוך הרשמי, המוכר והפטור, שעות ניהול וחינוך.  
 \*\* שלבי החינוך חט"ב + חט"ע כוללים שעות, תלמידים וכיתות נורמטיביות ומפת"נים (מפעלי תעסוקה לנוער המשמשים כמרכזי טיפול, שיקום וחינוך בקהילה לבני נוער בסיכון)  
 \*\*\* שלב חינוך החט"ע - שעות שכר לימוד ללא שעות עולים, תלמידים זכאי שכ"ל ותרבותי ייחודי.

**מקור:** משרד החינוך, מינהל לכלכלה ותקציבים

מערכת החינוך נדרשת להתמודד עם עלייה במספר התלמידים. בשנים תש"ע – תשפ"ה, הייתה עליה במספר התלמידים: 32% בחינוך היסודי, 28% בחטיבת הביניים ו- 43% בחטיבה העליונה. עם זאת, בעקבות תוספות של שעות הוראה שניתנו בשנים האחרונות, חלה עלייה גם בממוצע שעות הלימוד לתלמיד בכלל שלבי החינוך - עליה של 15% בחינוך היסודי, 17% בחטיבת הביניים וכ- 15% בחטיבה העליונה. המענה ניתן, בין היתר, על

ידי הכשרת כוחות הוראה והקצאת משאבים בהתאמה לצרכים המתעוררים - לדוגמה: בינוי, נגישות, צמצום מספר התלמידים לכיתה, מורה שני בכיתה, שעות תמרוץ וטיפול, תקצוב דיפרנציאלי למתן שוויון הזדמנויות לכל תלמיד על ידי הגדלת יחס ההקצאה של שעות הטיפול בין תלמידים חזקים וחלשים, וכן המשך הטמעת תכנית 'למידה משמעותית' לצד תקציבי הקורונה בשנת תשפ"א, ומלחמת 'חרבות ברזל' לאחריה לצד התכנית לגמישות פדגוגית ניהולית (הגפ"ן).

### ממוצע שעות הלימוד\* לכיתה נורמטיבית בחינוך הרגיל לפי שלבי חינוך



\* כולל שעות וכיתות נורמטיביות בחינוך הרשמי, המוכר והפטור, וכן שעות ניהול, חינוך ושילוב, אך ללא שעות חינוך מיוחד כאלו הנתונים מחושבים בהתאם למספר התלמידים הנתון ביום חישוב שעות התקן וסגירת מצבת התלמידים.  
 \*\* שלבי החינוך חט"ב + חט"ע כוללים שעות, תלמידים וכיתות נורמטיביות במפת"נים (מפעלי תעסוקה לנוער המשמשים מרכזי טיפול, שיקום וחינוך בקהילה לבני נוער בסיכון)  
 \*\*\* שלב החינוך חט"ע – שעות שחר לימוד ללא שעות עולים, כיתות בפועל ותלמידים זכאי ש"ל ו'תרבותי ייחודי'

**מקור הנתונים:** משרד החינוך, המינהל לכלכלה ותקציבים (אגף כלכלה וסטטיסטיקה)

עם יישום התוכנית להפחתת מספר התלמידים בכיתה בחטיבות הביניים חלה ירידה בממוצע השעות לכיתה אך משנת תשע"ג ממוצע השעות לכיתה בעלייה.

בחינוך היסודי, בשנים האחרונות הגרף מציג עלייה מתונה בממוצע השעות לכיתה, זאת עקב מגוון תוכניות המתקיימות לאורך השנים, כגון פיצול כיתות א'-ב' וכן שעות עבור תוכניות לימוד ייעודיות משתנות בהתאם להנחיות המתנ"ה (מארז תכנון ניהול והיערכות). עם זאת, החל משנת תשע"ז חלה ירידה בממוצע השעות לצד סיום התכנית לתקצוב דיפרנציאלי, הפחתה בשעות תמריץ ושעות פיצול לכיתות א'-ב' עד לשנת תשפ"א בה הוגדלו השעות ליסודי בכיתות ג'-ד' במסגרת תקציבי הקורונה ומלחמת 'חרבות ברזל' לאחריה לצד תכנית הגמישות פדגוגית ניהולית (הגפ"ן).

בשנה"ל תשע"ט החל גם יישום התקצוב הדיפרנציאלי בחט"ע למגזר הלא יהודי. במסגרת יישום זה מתוקצבים שני מודלים, האחד תוספת של כיתות מב"ר ואתג"ר והשני מודל "דוקאטוס" – מודל חדש המשלב תקצוב שיעתי + שקלי, כאשר בשנת הלימודים תשפ"ד כמחצית מתקצוב מודל "דוקאטוס" הועבר לשנת תשפ"ה בשל קיצוץ תקציבי בגין צרכי מלחמת 'חרבות ברזל'.